



**ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ
ΤΕΤΡΑΜΕΛΟΥΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑ
ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ.**



ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ: ΤΣΙΡΙΜΙΑΓΚΟΥ ΝΑΤΑΛΙΑ
ΜΗΤΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΑ

ΠΑΤΡΑ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	5
<u>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</u>	6
.	
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο</u>	
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	7
1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΥ.....	7
1.2 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΤΟΥΣ.....	7
1.3 ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ.....	11
1.4 ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	12
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο</u>	
ΠΗΓΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	14
2.1 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ.....	15
2.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ.....	19
2.3 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	21
2.4 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	26
2.5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.....	32
2.6 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ.....	36
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο</u>	
ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ.....	42
3.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΦΠΑ.....	42

3.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΦΠΑ.....	43
3.3 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΠΑ.....	44
3.4 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	45
3.5 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΦΠΑ.....	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	48
4.1 ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΤΟ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ.....	48
4.2 ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	56
--------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΕΝΤΥΠΟ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ Ε1 & Ε2....	59
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

7.1 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ.....	65
7.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΖΥΓΟ.....	68

7.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΖΥΓΟ.....	72
7.4 ΕΥΡΕΣΗ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΟΣΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΝ (ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΦΑΙΡΕΣΗΣ).....	74
7.5 ΕΥΡΕΣΗ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ.....	77
 <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο</u>	
8.1 ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ.....	79
8.2 ΕΥΡΕΣΗ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ.....	80
 <u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	 81

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κράτος έχει ανάγκη να εξασφαλίσει έσοδα για να ανταποκριθεί στις διάφορες λειτουργικές και κοινωνικές υποχρεώσεις, αλλά και για να είναι σε θέση να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Τα έσοδα αυτά, τα οποία αποκτά από διάφορες πηγές, ονομάζονται δημόσια έσοδα και τα χρησιμοποιεί για να εφαρμόσει την δημοσιονομική του πολιτική.

Μια από τις κυριότερες πηγές είναι η φορολογία των κάθε μορφής εισοδημάτων που αποκτά το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα. Η φορολογία των εισοδημάτων υλοποιείται με την καταβολή χρηματικών ποσών από τους πολίτες στο κράτος. Τα χρηματικά αυτά ποσά ονομάζονται γενικά φόροι και αποτελούν υποχρεωτική συμβολή του πολίτη στις κρατικές δαπάνες, έναντι των υπηρεσιών που αυτό προσφέρει. Η συμβολή αυτή, πρέπει να είναι ανάλογη με τις οικονομικές δυνατότητες του κάθε πολίτη, η οποία υλοποιείται με την πληρωμή φόρων.

Για την εξασφάλιση των εσόδων αλλά και για την κατανομή αυτών στους τομείς που θα δαπανηθούν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι οικονομικά αλλά και κοινωνικά κριτήρια ώστε να μην γίνονται οι φτωχοί φτωχότεροι και οι πλούσιοι πλουσιότεροι, στην ποιότητα ζωής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα της πτυχιακής αυτής εργασίας αναφέρεται σε ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της φορολόγησης κάθε φυσικού ατόμου ανάλογα με τις οικονομικές αλλά και προσωπικές του δυνατότητες, το οποίο θα αναλυθεί στα επόμενα κεφάλαια. Η μεθοδολογία εκπόνησης αυτής της εργασίας ήταν αρχικά προσέγγιση βιβλίων πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, το οποίο είναι «Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων» και έπειτα αναζήτηση σε διάφορους ιστότοπους.

Το αντικείμενο αυτής της μελέτης είναι η παρουσίαση των βασικών σημείων φορολογίας εισοδήματος θεωρητικά αλλά και πρακτικά μέσα από παράδειγμα φορολόγησης μίας τετραμελούς οικογένειας, προσπαθώντας να προσεγγίσουμε όσο το δυνατό καλύτερα την φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων, με στοιχεία που ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Αναλύοντας λοιπόν τα στοιχεία του παραδείγματος αυτού, προσδιορίσαμε τον φόρο που καλείται να πληρώσει η οικογένεια, ακολουθώντας την διαδικασία εξαγωγής φόρου φυσικών προσώπων.

Τέλος, στόχος μας είναι να κρίνουμε αν, με τα δεδομένα αυτά και με τις ισχύουσες φορολογικές αρχές, - χωρίς να ξεχνάμε και την περίοδο της οικονομικής κρίσης που διανύουμε -, μπορεί να υπάρξει μέρος του εισοδήματος που να συμβάλλει στην αποταμίευση της οικογένειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΥ

Έννοια φορολογίας

Η φορολογία των φυσικών και νομικών προσώπων αποτελεί το «εργαλείο» που διαθέτει η κυβέρνηση ενός Κράτους, προκειμένου να συγκεντρώσει έσοδα και να μπορέσει να ασκήσει το κυβερνητικό της έργο. Η συγκέντρωση των εσόδων επιτυγχάνεται με την επιβολή φόρων.

Έννοια φόρου

Ο φόρος ακολουθεί τον πολίτη σε όλη την διάρκεια της ζωής και της δραστηριότητάς του, και η καταβολή του είναι υποχρεωτική. Η εισφορά αυτή, η οποία επιβάλλεται από το Κράτος δεν ακολουθείται από κάποια ειδική αντιπαροχή του τελευταίου, αλλά από γενικότερες υπηρεσίες όπως είναι η υγεία, η παιδεία, η ασφάλεια κλπ.

1.2 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΤΟΥΣ

Διάκριση των φόρων

Το φορολογικό μας σύστημα διακρίνει τους φόρους σε δύο μεγάλες κατηγορίες :

- Τους Άμεσους Φόρους και
- Τους Έμμεσους Φόρους

Άμεσοι είναι οι φόροι που επιβαρύνουν συγκεκριμένα πρόσωπα ή συγκεκριμένες πράξεις. Σε αυτούς εντάσσονται :

- Ο φόρος εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων
- Ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων
- Ο φόρος κληρονομιών , γονικών παροχών κλπ.

Έμμεσοι είναι οι φόροι που επιβαρύνουν αδιάκριτα το καταναλωτικό κοινό, χωρίς να εξετάζουν την φοροδοτική ικανότητα του φορολογουμένου. Σε αυτούς εντάσσονται :

- Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.)
- Ο φόρος καπνού, οινοπνεύματος κλπ.

Κριτήρια ταξινόμησης των φόρων

Η ταξινόμηση των φόρων μπορεί να γίνει με διάφορα κριτήρια. Εκείνο όμως που έχει επικρατήσει είναι αυτό που αναφέρεται στην φορολογική βάση, γιατί έτσι γίνεται ευκολότερη η συγκριτική αξιολόγηση των διαφόρων κατηγοριών φόρων.

Με τον όρο φορολογική βάση εννοούμε το οικονομικό μέγεθος (εισόδημα, περιουσία, τιμή προϊόντος κλπ.) επί του οποίου υπολογίζεται ο φόρος.

Έτσι λοιπόν, με **κριτήριο την φορολογική βάση**, διακρίνουμε τους φόρους σε κατηγορίες και συγκεκριμένα ως εξής :

❖ Φόροι εισοδήματος, όπου η φορολογική βάση στους φόρους αυτούς είναι γενικά το εισόδημα που πραγματοποιούν οι ιδιωτικοί φορείς σε ορισμένη χρονική περίοδο, που συνήθως είναι ετήσια.

Με την σειρά τους οι φόροι εισοδήματος διακρίνονται στους φόρους εισοδήματος φυσικών προσώπων, όπου η φορολογική βάση συμπίπτει με το ετήσιο εισόδημα φυσικών προσώπων, και στους φόρους εισοδήματος νομικών προσώπων, όπου σε αυτήν την περίπτωση η φορολογική βάση του φόρου συμπίπτει με το σύνολο των ετήσιων καθαρών κερδών.

❖ Φόροι κατανάλωσης, όπου η φορολογική βάση των φόρων αυτών είναι γενικά η δαπάνη των ιδιωτικών φορέων για την προμήθεια διαφόρων αγαθών και υπηρεσιών.

Στους φόρους κατανάλωσης συγκαταλέγονται ο φόρος πολυτελείας, διάφοροι φόροι κατανάλωσης ανάλογα με τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας και φυσικά ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), όπου θα ασχοληθούμε αναλυτικότερα παρακάτω.

❖ Φόροι περιουσίας, όπου έχουν σαν φορολογική βάση το σύνολο της αξίας των περιουσιακών στοιχείων των ιδιωτικών φορέων καθώς επίσης και τα στοιχεία που γίνονται αντικείμενο μεταβίβασης (Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων).

Οι φόροι αυτοί μπορούν να ταξινομηθούν στις εξής κατηγορίες :

- Φόροι που επιβάλλονται στην κατοχή της περιουσίας .
- Φόροι που επιβάλλονται κατά την μεταβίβαση στοιχείων.

Η περιουσία του φορολογούμενου είναι δυνατόν να αυξάνει όταν γίνετε μεταβίβαση στοιχείων χωρίς να υπάρχει αντάλλαγμα. Έτσι μπορούμε να έχουμε διάκριση των φόρων ανάλογα με την αιτία που γίνετε η μεταβίβαση, όπως για παράδειγμα :

- Φόρος κληρονομιών
- Φόρος δωρεών
- Φόρος γονικών παροχών

Με την **κριτήριο την αναλογικότητα ή μη των φόρων**, οι φόροι μπορούν να ταξινομηθούν σε :

❖ **Αναλογικούς Φόρους:** είναι οι φόροι οι οποίοι υπολογίζονται επί τοις εκατό με σταθερό ποσό ανεξάρτητο από το ύψος της φορολογητέας ύλης.

Αναλογικός είναι ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων, ο φόρος εισοδήματος των προσωπικών εταιρειών, κοινοπραξιών, κοινωνιών κλπ.

❖ **Προοδευτικούς Φόρους:** είναι οι φόροι των οποίων το ποσοστό υπολογισμού αυξάνεται με προοδευτική μορφή όσο αυξάνει και το ποσό της φορολογητέας ύλης. Τέτοιοι φόροι είναι ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων, ο φόρος κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών καθώς και ο φόρος μεγάλης ακίνητης περιουσίας.

❖ **Αντίστροφα Προοδευτικούς Φόρους:** είναι εκείνοι των οποίων ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται όταν η φορολογική βάση αυξάνεται και κατά συνέπεια ο συνολικός φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος. Τέτοιοι φόροι δεν είναι συνηθισμένοι, όμως ένας φόρος δαπάνης μπορεί να μετατραπεί σε αντίστροφα προοδευτικό.

Για παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι ένα άτομο καταναλώνει 10 λίτρα βενζίνης την ημέρα και έστω ότι ο φόρος που πληρώνει για το κάθε λίτρο βενζίνης είναι 0,3 € .Συνεπώς, πληρώνει $10 \times 0,3 = 3$ € φόρο τη μέρα. Αν το εισόδημά του είναι 60 € τη μέρα τότε θα έχουμε :

$3/60 = 0,05$ ή 5%, δηλαδή ο φόρος που θα προκύπτει θα είναι το 5% του εισοδήματός του. Αν το εισόδημά του είναι 120 € τη μέρα τότε θα έχουμε:
 $3/120 = 0,025$ ή 2,5% , δηλαδή ο φόρος είναι το 2,5% του εισοδήματός του.

Βλέπουμε λοιπόν ότι η αναλογία του φόρου μειώνεται καθώς αυξάνεται το εισόδημα. Και βάση αυτού του παραδείγματος μπορούμε να καταλάβουμε το γεγονός ότι οι φόροι δαπάνης επιβαρύνουν άνισα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις και τον λόγο για τον οποίο οι φορολογούμενοι καταφεύγουν στην φοροδιαφυγή.

1.3 ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

Οι φορολογούμενοι σε μεγάλο βαθμό αντιδρούν στην επιβολή των φόρων είτε επειδή θεωρούν ότι οι φόροι δεν είναι δίκαιοι είτε επειδή δυσκολεύονται να καταβάλουν τα ποσά φόρων που τους αναλογούν. Οι τρόποι στους οποίους καταλήγουν οι πολίτες για να αποφύγουν μέρος των φόρων που καλούνται να πληρώσουν, είναι η φοροδιαφυγή, η φοροαποφυγή και η φοροαπαλλαγή.

Φοροδιαφυγή σημαίνει ότι με μη νόμιμο τρόπο οι πολίτες προσπαθούν να αποφύγουν την πληρωμή φόρων που τους αναλογεί είτε αποκρύπτοντας στοιχεία είτε παρουσιάζοντας άλλα εικονικά στοιχεία.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι η φοροδιαφυγή δεν συγχέεται με την παραοικονομία. Στην δεύτερη περίπτωση, έχουμε απόκρυψη από την Φορολογούσα Αρχή της επαγγελματικής δραστηριότητας που ασκεί ο φορολογούμενος και κατά συνέπεια αποφυγή του φόρου που θα του καταλογούσε το Κράτος για την δραστηριότητά του αυτή.

Η έκταση της φοροδιαφυγής, σύμφωνα με σχετικές έρευνες που έχουν γίνει μπορεί να εξαρτάται από διάφορους παράγοντες όπως για παράδειγμα,

- ❖ Την τάση που έχουν οι φορολογούμενοι για την αποφυγή των φόρων. Η τάση αυτή δείχνει να αυξάνεται όσο υψηλότεροι είναι οι φόροι και όσο μειώνεται η φοροδοτική ικανότητα των φορολογουμένων.

- ❖ Ένας άλλος λόγος που κάνει τους φορολογούμενους να φοροδιαφεύγουν είναι για τα διάφορα συμφέροντα που μπορεί να έχουν, αποκρύπτοντας φορολογητέα ύλη που προκύπτει ύστερα από συναλλαγές τους με τρίτους (πωλητές-αγοραστές, πελάτες-προμηθευτές).

Σημαντικό ρόλο παίζει επίσης το Κράτος και η εκάστοτε φορολογική νομοθεσία που ισχύει. Όταν υπάρχει επαρκής έλεγχος, ένας ικανός αριθμός φορολογικών υπαλλήλων στις οικονομικές υπηρεσίες και ένα ειδικά

εκπαιδευμένο προσωπικό ελεγκτών του Δημοσίου , είναι προφανές ότι θα μειωνόταν σε σημαντικό βαθμό η φοροδιαφυγή.

Επίσης το κράτος, θα πρέπει να διασφαλίζει με την φορολογική νομοθεσία που θεσπίζει, μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ εκείνου και του φορολογούμενου ώστε, ο τελευταίος να αισθάνεται ότι οι φόροι που καταβάλλει συμβάλουν στην βελτίωση των παροχών(παιδεία-υγεία-ασφάλεια) που είναι υποχρεωμένο να του προσφέρει το κράτος. Η έλλειψη αυτής της εμπιστοσύνης και η αβεβαιότητα για το αν τα ποσά που συγκεντρώνονται από τους φόρους αξιοποιούνται στο μέγιστο δυνατό για την βελτίωση υποδομών του Κράτους, οδηγεί τους φορολογούμενους στη φοροδιαφυγή.

Υπάρχει βέβαια και η περίπτωση όπου ο φορολογούμενος με νόμιμα μέσα μπορεί και μειώνει την φορολογική του υποχρέωση ή αποφεύγει τον φόρο με τη μη χρησιμοποίηση της φορολογητέας ύλης οπότε στην περίπτωση αυτή μιλάμε για φοροαποφυγή.

1.4 ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Ως αντικείμενο φορολόγησης λαμβάνεται :

1. Οποιοδήποτε εισόδημα προέκυψε στην Ελλάδα από φυσικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια και τον τόπο καταγωγής ή διαμονής του.

2. Το εισόδημα που αποκτήθηκε στο εξωτερικό από φυσικό πρόσωπο που κατοικεί στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά του.

Γενικά λοιπόν, το εισόδημα που αποκτάται στην Ελλάδα φορολογείται πάντα, ενώ το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή φορολογείται μόνο αν ο εισοδηματίας κατοικεί στην Ελλάδα.

Επίσης, κάθε εισόδημα για το οποίο ο εισοδηματίας έχει δικαίωμα είσπραξης, υποβάλλεται σε φορολόγηση ανεξάρτητα αν εισπράχθηκε ή όχι.

Υποκείμενο του φόρου

Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων υπόκεινται :

1. Κάθε πρόσωπο που έχει πραγματοποιήσει εισοδήματα στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια που έχει και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής του.

2. Κάθε πρόσωπο που πραγματοποίησε εισοδήματα στην αλλοδαπή αλλά κατοικεί στην Ελλάδα.

Επίσης έχουμε την περίπτωση εισοδημάτων που προέρχονται από κληρονομιά, της οποίας όμως οι δικαιούχοι είναι άγνωστοι ή δεν είναι ξεκάθαρο ότι έχουν αποδεχθεί την κληρονομιά. Αυτή η κληρονομιά ονομάζεται σχολάζουσα κληρονομιά και ο νόμος την θεωρεί σαν φυσικό πρόσωπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΠΗΓΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο όρος εισόδημα αναφέρεται σε όλα εκείνα τα έσοδα που μπορεί να αποκτήσει ένα φυσικό πρόσωπο, λόγω των διαφόρων δραστηριοτήτων που πραγματοποιεί μέσα σε ένα έτος.

Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή προελεύσεώς του διακρίνεται σε:

A-B) Εισόδημα από ακίνητα

Γ) Εισόδημα από κινητές αξίες

Δ) Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις

Ε) Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις

ΣΤ) Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Z) Εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα και από κάθε άλλη πηγή η οποία δεν αναφέρεται στις πιο πάνω περιπτώσεις.

Η διάκριση αυτή του εισοδήματος σε κατηγορίες είναι σημαντική, προκειμένου κάθε κατηγορία να έχει ιδιαίτερη φορολογική μεταχείριση.

Τα εισοδήματα των πηγών A , B , Γ προέρχονται από το κεφάλαιο. Τα εισοδήματα των πηγών Δ και Ε προέρχονται από την συνεργασία κεφαλαίου και εργασίας και τέλος τα εισοδήματα των πηγών ΣΤ και Z προέρχονται από την προσωπική εργασία.

Για να βρεθεί το συνολικό εισόδημα, αθροίζονται τα επιμέρους εισοδήματα των κατηγοριών A έως Z τα οποία αποκτώνται από κάθε φυσικό πρόσωπο. Κατά την άθροιση αυτή συμψηφίζονται τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία των επιμέρους εισοδημάτων. Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί το γεγονός να έχουμε ένα αρνητικό στοιχείο εισοδήματος από πηγή που βρίσκεται στην αλλοδαπή, όπου μπορεί να συμψηφιστεί μόνο με θετικά στοιχεία εισοδήματος του φορολογούμενου που προκύπτουν στην αλλοδαπή.

2.1 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

(Α-Β ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Ποιά ποσά θεωρούνται εισοδήματα από ακίνητα

Εισοδήματα από ακίνητα είναι τα ποσά που εισπράττουν κάθε χρόνο ο φορολογούμενος ή η εταιρεία κάθε τύπου από ενοίκια, εξαιτίας εκμίσθωσης οικοδομών ή γαιών.

Τα εισοδήματα αυτά θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν από την στιγμή που δικαιούνται να τα εισπράξουν τα παραπάνω πρόσωπα, ανεξάρτητα από το αν έχουν εισπραχθεί ή όχι.

Επίσης, εισοδήματα όμοια με τα παραπάνω θεωρούνται και τα ενοίκια που θα πλήρωνε ο εκμισθωτής, αν νοίκιαζε το ιδιοχρησιμοποιημένο ή ιδιοκατοικημένο ακίνητό του σε κάποιον άλλον ή από παραχώρηση της χρήσης σε τρίτο χωρίς αντάλλαγμα, μιας ή περισσότερων οικοδομών ή από εκμίσθωση γαιών. Τα ενοίκια που καταβάλλονται αναδρομικά με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, θεωρείται ότι αποκτήθηκαν στο χρόνο που ανάγονται τα μισθώματα αυτά.

Εισοδήματα από οικοδομές και γαίες θεωρούνται και τα παρακάτω :

α) Το εισόδημα από εκμίσθωση γηπέδων που χρησιμοποιούνται ως αποθήκες εργοστάσια, εργαστήρια, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, θεαμάτων, καφενείων, γυμναστηρίων και γενικά για κάθε άλλη χρήση.

β) Η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσής της (ή προσθήκης ή βελτίωσης ή επέκτασής της) η οικοδομή που ανεγέρθηκε (ή βελτιώθηκε κλπ.) με δαπάνες του μισθωτή (ενοικιαστή), σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά την λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους, η οικοδομή περιέχεται κατά κυριότητα και πάλι στον εκμισθωτή.

γ) Σε περίπτωση υπεκμίσθωσης ακινήτων, αυτό που αποκτιέται από το μισθωτή.

δ) Το ποσοστό από την δασική παραγωγή που καταβάλλεται στον ιδιοκτήτη, νομέα κλπ. δάσους, ως αντάλλαγμα για την παραχώρηση της εκμετάλλευσής του.

ε) Το ποσοστό από τα προϊόντα της παραγωγής, που καταβάλλεται στον ιδιοκτήτη, νομέα κλπ. ως αντάλλαγμα για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης των γαιών, εφόσον ο ιδιοκτήτης, νομέας κλπ. δε συμμετέχει στις δαπάνες καλλιέργειας ή συγκομιδής των γεωργικών προϊόντων.

στ) Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται για την παραχώρηση χώρου, για την τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών και κάθε είδους διαφημίσεων.

ζ) Το εισόδημα που αποκτιέται από τον επιφανειούχο ή τον εμφυτευτή, από την εκμίσθωση των αντίστοιχων γαιών.

η) Το αντάλλαγμα, που αποκτά ο κύριος ή επικαρπωτής ακινήτου, για την μεταβίβαση του δικαιώματος επικαρπίας για ορισμένο χρόνο σε ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα.

θ) Το εισόδημα που αποκτιέται από το μισθωτή ή επιφανειούχο ή εμφυτευτή ή από αυτόν που ανήγειρε τα κτίσματα της οικοδομής σε έδαφος κυριότητας τρίτου, είτε άμεσα από εκμίσθωση είτε έμμεσα από ιδιοχρησιμοποίηση, στις περιπτώσεις μισθώσεων διάρκειας μεγαλύτερης από εννέα έτη με υποχρέωση μεταγραφής κλπ., καθώς επίσης και το εισόδημα που αποκτιέται στις περιπτώσεις οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτων.

Δε θεωρούνται εισοδήματα από ακίνητα τα παρακάτω ποσά

α) Τα τεκμαρτά ενοίκια από βιοτεχνίες και βιομηχανίες που προέρχονται από ιδιοχρησιμοποιούμενα βιομηχανοστάσια, παράρτημα και αποθήκες καθώς

και από οικόπεδα που είναι συνεχόμενα μ' αυτά και χρησιμοποιούνται για να αποθηκευτούν α' και β' ύλες και έτοιμα προϊόντα, δεν θεωρούνται εισοδήματα.

β) Τα τεκμαρτά ενοίκια από οικοδομές που βρίσκονται μέσα σε αγροκτήματα ή έξω από αυτά αλλά χρησιμοποιούνται όμως αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της εκμετάλλευσης των αγρών, δεν θεωρούνται εισόδημα.

ΣΗΜ.: α) Όταν εκμισθώνεται ολόκληρο ή τμήμα της οικοδομής μαζί με τα έπιπλα και τα μηχανήματα, τότε ολόκληρο το μίσθωμα θεωρείται εισόδημα από ακίνητα, εφόσον προκύπτει από τη σύμβαση μίσθωσης ότι ο εκμισθωτής αποξενώθηκε πλήρως από τη χρήση της οικοδομής ή του βιομηχανοστασίου. Αν όμως παραχωρήθηκε το βιομηχανοστάσιο ή η οικοδομή της επιχείρησης σε τρίτους μόνο για λίγες μέρες ή ώρες, τότε το εισόδημα αυτό θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

β) Ως γαίες θεωρούνται τα χωράφια που καλλιεργούνται ή είναι φυτεμένα, τα δάση και οι δενδρώδεις εκτάσεις, τα λιβάδια και οι κάθε είδους βοσκήσιμες γαίες, τα ιχθυοτροφεία, καθώς και κάθε άλλη έκταση γης μαζί με τα στοιχεία που είναι στην επιφάνεια του εδάφους και τις κάθε είδους ύλες που είναι κάτω από το έδαφος αυτό.

γ) Ως βιομηχανοστάσια θεωρούνται τα οικοδομήματα εκείνα που έχουν κτιστεί ειδικά για να λειτουργήσει η βιοτεχνία ή η βιομηχανία και στα οποία έχουν μόνιμα προσαρμοστεί οι μηχανικές εγκαταστάσεις, καθώς και τα οικοδομήματα εκείνα που έγιναν για την επεξεργασία και συντήρηση καπνών σε φύλλα ή για την συντήρηση άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων.

Ποια εισοδήματα από ακίνητα δεν φορολογούνται

Τέτοια εισοδήματα από ακίνητα που απαλλάσσονται από το φόρο είναι:

α) Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτων από τον κύριο, νομέα ή επικαρπωτή αυτών στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ, χωρίς αντάλλαγμα .

β) Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση οποιασδήποτε γενικά κατοικίας του φορολογουμένου (κύριας, δευτερεύουσας, εξοχικής κλπ και ανεξάρτητα από την επιφάνεια που έχουν), απαλλάσσεται από το φόρο.

γ) Το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την δωρεάν παραχώρηση της χρήσης κατοικίας μέχρι 200 τμ. από γονέα που έχει την κυριότητα ή την επικαρπία αυτής προς τα τέκνα του ή από τα τέκνα του που έχουν την κυριότητα ή την επικαρπία αυτής προς τους γονείς τους, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία, απαλλάσσεται από το φόρο.

Συμπληρωματικός φόρος εισοδήματος από ακίνητα

Το ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση και από ιδιόχρηση ακινήτων (εκτός δηλαδή από ιδιοκατοίκηση) υπόκειται και σε συμπληρωματικό φόρο 1,5%. Ο συντελεστής αυξάνεται σε 3%, όταν το ακαθάριστο εισόδημα προέρχεται από ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες (εκτός από ιδιοκατοίκηση) και η επιφάνεια της κάθε μίας από αυτές υπερβαίνει τα 300 τμ. Ο συμπληρωματικός φόρος για τα εισοδήματα από ακίνητα εταιριών, κοινοπραξιών κλπ. είναι πάντα 3%, ανεξάρτητα αν η επιφάνεια είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από 300 τμ.

Αν και η σύζυγος έχει εισοδήματα από ακίνητα, τότε και αυτή θα φορολογηθεί με το συμπληρωματικό φόρο, χωριστά για τα δικά της εισοδήματα.

Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται ο συμπληρωματικός φόρος να είναι μεγαλύτερος από τον κύριο φόρο, που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα.

2.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ (Γ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Ποιά ποσά θεωρούνται εισοδήματα από κινητές αξίες

Εισόδημα από κινητές αξίες είναι αυτό που αποκτιέται σε κάθε οικονομικό έτος από κάθε δικαιούχο κινητών αξιών, το οποίο προκύπτει:

α) Από μερίσματα και τόκους ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, ομολογιών και χρεογράφων γενικά του Ελληνικού Δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ημεδαπών επιχειρήσεων κάθε είδους, καθώς και από αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ανωνύμων εταιριών.

β) Από μερίσματα και τόκους τίτλων αλλοδαπής προέλευσης, που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση. Τα πιο πάνω ποσά θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα της εξαργύρωσης ή της είσπραξής τους.

γ) Από τόκους κάθε τίτλου έντοκης κατάθεσης τοις μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε τίτλου χρεωστικού με υποθήκη ή όχι, από εκείνους που δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄. Οι τόκοι αυτοί θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα που καθίστανται ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί.

δ) Από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων. Τα κέρδη αυτά θεωρείται ότι αποκτούνται την ημέρα έγκρισής τους από την Α.Ε. Διαχείρισης.

ε) Από κέρδη ανώνυμων εταιρειών που διανέμονται με την μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους. Τα ποσά αυτά θεωρείται ότι αποκτούνται από το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό την ημέρα που εγκρίνονται από την γενική συνέλευση των μετόχων.

στ) Εισόδημα επίσης, από κινητές αξίες θεωρείται και η επιπλέον διαφορά εξαγοράς των μετοχών από την ίδια την ανώνυμη εταιρεία, και το ποσό που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρείας κατά την εξαγορά

τους από αυτή, καθώς επίσης και η επιπλέον διαφορά που καταβάλλεται στους μετόχους σε περίπτωση διάλυσης της ανώνυμης εταιρείας.

Ποιά εισοδήματα από κινητές αξίες απαλλάσσονται από το φόρο:

Ορισμένα εισοδήματα από κινητές αξίες δεν φορολογούνται. Τέτοια εισοδήματα θεωρούνται κυρίως τα παρακάτω :

1. Οι τόκοι από οποιασδήποτε μορφής κατάθεση σε τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα ή στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, εφόσον η κατάθεση δεν είναι σε ευρώ και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος του εξωτερικού.
2. Οι τόκοι εκούσιων καταθέσεων όψης ή ταμιευτηρίου που δεν είναι σε ευρώ στο ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος του εξωτερικού.
3. Οι τόκοι καταθέσεων στεγαστικού ταμιευτηρίου, όταν οι καταθέσεις και οι τόκοι αυτοί χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τον φορολογούμενο για την εξασφάλιση στεγαστικών δανείων με σκοπό την απόκτηση πρώτης κατοικίας.
4. Οι τόκοι ενυπόθηκων δανείων αλλοδαπής, τα οποία παρέχονται από αλλοδαπούς με εγγραφή υποθήκης σε πλοία ελληνικής ιθαγένειας.
5. Τα μερίσματα από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ημεδαπών ανώνυμων εταιριών που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πλοίων, όταν τα κέρδη τους φορολογούνται με ειδικό τρόπο. Αν η ανώνυμη εταιρία, παράλληλα με την εκμετάλλευση πλοίων ασκεί και άλλες επιχειρήσεις, τότε απαλλάσσεται από το φόρο ποσό μερίσματος ίσο με την σχέση μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων από την εκμετάλλευση των πλοίων και του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων της εταιρίας.

2.3 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Δ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Ποιά ποσά θεωρούνται κέρδη από εμπορικές επιχειρήσεις

Κέρδη από εμπορικές επιχειρήσεις θεωρούνται εκείνα τα ποσά που προέρχονται από :

1. Ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική, ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα της Ζ' πηγής εισοδήματος. Τέτοιο κέρδος θεωρείται και εκείνο που πραγματοποιείται από παρεπόμενες εργασίες όπως π.χ. από πώληση ενός μηχανήματος ή από αγοραπωλησία ακινήτων, που γίνεται από εμπορική και όχι από τεχνική επιχείρηση, γιατί στις τεχνικές επιχειρήσεις το κέρδος βρίσκεται είτε με τον ίδιο είτε με διαφορετικό τρόπο (δηλαδή είτε λογιστικά είτε τεκμαρτά).

2. Οργανωμένες επιχειρήσεις πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων που έχουν καταταμηθεί ή ρυμοτομηθεί και βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίου πόλης, Δήμου ή Κοινότητας. Ως κέρδος θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αξίας της πριν από την κατάτμηση ή την ρυμοτόμηση.

3. Μερίσματα που καταβάλλονται στα μέλη των συνεταιρισμών του Ν.2810/00.

4. Κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που διενεργούνται από την επιχείρηση παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.

5. Η επιχειρηματική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου των Ο.Ε και Ε.Ε., καθώς και του κοινωνού που είναι μέλος κοινωνίας κληρονομικού δικαίου στην οποία μετέχουν και ανήλικοι.

6. Ο μισθός που καταβάλλεται από Α.Ε. στα μέλη του Δ.Σ. της, για τις υπηρεσίες που παρέχουν βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής,

εφόσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του Δ.Σ. είναι ασφαλισμένα σε οποιοδήποτε, εκτός του ΙΚΑ, ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο.

Ποιά ποσά από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από το φόρο

Τέτοια ποσά που απαλλάσσονται από το φόρο είναι:

α) Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων, όταν η διάθεση των αλιευμάτων γίνεται χονδρικώς, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο του Ν.27/75 που αφορά τα πλοία.

β) Τα κέρδη από την λιανική πώληση καπνού ή από την άσκηση του επαγγέλματος του μικροπωλητή ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου, τα οποία (κέρδη) πραγματοποιούνται από ανάπηρους, εφόσον η εκμετάλλευση γίνεται από τους ίδιους.

γ) Απαλλάσσονται από το φόρο και τα ποσά της επιχορήγησης που καταβάλλονται από τον ΟΑΕΔ στους νέους επαγγελματίες καθώς και στους νέους ελεύθερους επαγγελματίες.

Προθεσμίες υποβολής της δήλωσης από εταιρείες (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και κοινοπραξίες

Οι δηλώσεις των εταιριών ή κοινοπραξιών υποβάλλονται μέσα στις παρακάτω προθεσμίες:

α) Μέχρι 1/4, όταν η εταιρία ή κοινοπραξία τηρεί βιβλία α' ή β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. Η υποβολή της δήλωσης πραγματοποιείται μέσα σε 11 εργάσιμες ημέρες, ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. με αρχή το ψηφίο 1.

β) Μέχρι 15/4, όταν τηρούνται βιβλία γ' κατηγορίας ή αν η επιχείρηση αυτή συμμετέχει σε άλλη εταιρεία ή κοινοπραξία που τηρεί γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Προσδιορισμός των καθαρών κερδών σε επιχειρήσεις που τηρούν α΄ κατηγορίας βιβλία

Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία και στοιχεία της α΄ κατηγορίας βιβλίων του Κ.Β.Σ. ο προσδιορισμός των καθαρών κερδών τους γίνεται με πολλαπλασιασμό των αγορών τους με μοναδικούς συντελεστές¹. Στην αξία των αγορών συμπεριλαμβάνεται το κόστος αγορών και οι φόροι που το βαρύνουν(πλην του Φ.Π.Α.) κλπ. Δηλαδή, λαμβάνονται οι αγορές όπως αυτές προκύπτουν από τα βιβλία και τα στοιχεία τους.

¹ :Υπάρχουν πίνακες που αναγράφουν τους μοναδικούς συντελεστές καθαρού κέρδους των εμπορικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων κατά αλφαβητική σειρά επαγγελμάτων. Υπάρχει στήλη "επί αγορών", που περιλαμβάνει τους μοναδικούς συντελεστές με τους οποίους πολλαπλασιάζονται οι αγορές των επιχειρήσεων που τηρούν α΄ κατηγορίας βιβλία του Κ.Β.Σ., ή που δεν τηρούν βιβλία γιατί δεν έχουν τέτοια υποχρέωση, και υπάρχει και στήλη "επί πωλήσεων", όπου περιλαμβάνει τους μοναδικούς συντελεστές με τους οποίους πολλαπλασιάζονται τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων που τηρούν β΄ κατηγορίας ή γ΄ κατηγορίας βιβλία, όταν αυτά προσδιορίζονται εξωλογιστικά.

Όσες αγορές πραγματοποιούνται μέσα σε μία χρήση, θεωρείται ότι πωλούνται όλες μέσα στην ίδια χρήση.

Όταν όμως, η επιχείρηση αρχίζει να λειτουργεί για πρώτη φορά, και εφόσον το επόμενο έτος συνεχίζει να τηρεί βιβλία α΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ., τότε θεωρείται ότι πωλούνται μέσα στην πρώτη χρήση, τόσα δωδέκατα από τις αγορές που πραγματοποιήθηκαν στη χρήση αυτή, όσοι είναι και οι μήνες από την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης μέχρι τέλους της χρήσης. Το

υπόλοιπο της αξίας των αγορών θεωρείται ότι πωλείται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του αμέσως επόμενου έτους.

Λογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.

Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων, που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία της τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., καθώς και των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία της δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., εφόσον αυτές παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες και στερούνται αξιόλογων αποθεμάτων κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, βρίσκεται λογιστικώς με έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των ακόλουθων εξόδων :

Α) Των γενικών εξόδων διαχείρισης, στα οποία περιλαμβάνονται και :

1. Τα έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής του προσωπικού .
2. Το τεκμαρτό ενοίκιο των ακινήτων που ανήκουν στον επιχειρηματία και χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση.
3. Η αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς στο Δημόσιο.
4. Τα ασφάλιστρα που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού.

Β) Των δαπανών για τη συντήρηση και επισκευή των επαγγελματικών γενικά εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και αυτοκινήτων.

Γ) Της αξίας των πρώτων και βοηθητικών υλών που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και των άλλων εμπορεύσιμων αγαθών.

Δ) Των δεδουλευμένων κάθε είδους τόκων δανείων ή πιστώσεων της επιχείρησης.

Ε) Των ποσών των κάθε είδους φόρων, τελών και δικαιωμάτων, που βαρύνουν την επιχείρηση.

ΣΤ) Των ποσών των αποσβέσεων για την κάλυψη της φθοράς των κάθε είδους εγκαταστάσεων ή μηχανημάτων ή φθαρτών υλικών και γενικά κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της επιχείρησης.

Η) Της ζημίας που πραγματοποιήθηκε από φθορά, απώλεια ή υποτίμηση κεφαλαίου.

Εξωλογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.

Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., καθώς και των επιχειρήσεων που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία ή τηρούν βιβλία και στοιχεία κατώτερης κατηγορίας της προαναφερόμενης ή τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία και στοιχεία και στην τελευταία αυτή περίπτωση η ανεπάρκεια καθιστά αδύνατη τη διενέργεια των ελεγκτικών επαληθεύσεων, προσδιορίζεται εξωλογιστικά με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης με ειδικούς, κατά γενικές κατηγορίες επιχειρήσεων, συντελεστές καθαρού κέρδους.

Σε αυτά τα ακαθάριστα έσοδα δεν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά εσόδων :

1) Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις με εξαίρεση τους τόκους συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές και τους τόκους από αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων, που αποτελούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.

2) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.

3) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

4) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης, εφόσον είχαν καταβληθεί και είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Τα ποσά των πιο πάνω περιπτώσεων 1 έως 4 προστίθενται στο καθαρό κέρδος της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή καθαρού κέρδους.

2.4 ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠ' ΑΥΤΕΣ (Ε' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Ποιές επιχειρήσεις θεωρούνται γεωργικές

Οι αγροτικές, κτηνοτροφικές, δασικές, αλιευτικές, πτηνοτροφικές, μελισσοκομικές, σηροτροφικές και λοιπές επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκμετάλλευση του πρωτογενούς τομέα, θεωρούνται γεωργικές.

Ο επιτηδευματίας που αγοράζει ζώα, όχι με σκοπό να τα μεταπωλήσει όπως είναι, αλλά να τα θρέψει σε στάβλους ή σε λιβάδια και να διαθέσει στη συνέχεια το κρέας τους στην αγορά, ασκεί κτηνοτροφική επιχείρηση.

Οι παραπάνω επιχειρήσεις επιλέγουν μόνες τους και το δηλώνουν στη Δ.Ο.Υ., αν θέλουν να έχουν διαχειριστικό έτος που αρχίζει από 01/01 και τελειώνει στις 31/12 ή το γεωργικό έτος που αρχίζει από 01/10 και τελειώνει στις 30/09 του επόμενου έτους.

Ακαθάριστα έσοδα από γεωργικές επιχειρήσεις

Ακαθάριστα έσοδα από γεωργικές επιχειρήσεις, θεωρούνται τα έσοδα από την εκμετάλλευση γεωργικών επιχειρήσεων.

Σαν ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η αξία των προϊόντων, όπως αυτή εμφανίζεται στα βιβλία της επιχείρησης.

Αν δεν τηρούνται βιβλία, ως ακαθάριστο έσοδο παίρνεται η αξία των προϊόντων αποτιμημένων με τη μισή τιμή χονδρικής πώλησης, που ίσχυε κατά το χρόνο και τόπο παραγωγής.

Καθαρά κέρδη από γεωργικές επιχειρήσεις

Τα καθαρά κέρδη από γεωργικές επιχειρήσεις, που τηρούν βιβλία γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., προσδιορίζονται από τα λογιστικά τους βιβλία, όπως ακριβώς γίνεται και με τις εμπορικές επιχειρήσεις, με αφαίρεση δηλαδή από τα έσοδα, τα πραγματοποιημένα έξοδα.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται εξωλογιστικά. Πολλαπλασιάζονται δηλαδή τ' ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης (δηλαδή η αξία των παραγομένων προϊόντων) με ειδικούς κατά κλάδο εκμετάλλευσης, συντελεστές καθαρού κέρδους. Για την εξεύρεση της αξίας τους τα προϊόντα αποτιμώνται σε ευρώ, με βάση τη μέση χονδρική τιμή πώλησής τους, που ισχύει κατά το χρόνο και στον τόπο της παραγωγής τους. Στα ακαθάριστα έσοδα της γεωργικής επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται και οι διάφορες εισοδηματικές και οικονομικές ενισχύσεις οι οποίες υπολογίζονται πάνω στην παραγωγή και χορηγούνται στην επιχείρηση αυτή. Αν το παραπάνω καθαρό γεωργικό εισόδημα που προσδιορίζεται με την εφαρμογή των συντελεστών καθαρού κέρδους πάνω στα ακαθάριστα έσοδα είναι διαφορετικό από αυτό που προσδιορίζεται **με την αντικειμενική μέθοδο**¹, τότε λαμβάνεται υπόψη για τη φορολογία εισοδήματος το κατά περίπτωση προκύπτον μεγαλύτερο ποσό. Δηλαδή, οι αγρότες (είτε κατά κύριο επάγγελμα είτε όχι) μπορούν, αν το επιθυμούν, να δηλώσουν ως καθαρό γεωργικό εισόδημα, εκτός από αυτό που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο και αυτό που προκύπτει ή με βάση τα στοιχεία (τιμολόγια, εκκαθαρίσεις κλπ.) που κατέχουν ή με βάση την αξία παραγωγής. Αυτό γίνεται κυρίως όταν οι αγρότες χρειαστούν π.χ. πιστοποιητικό από τη Δ.Ο.Υ. για το ύψος των ακαθαρίστων εσόδων τους για έκδοση άδειας Ι.Χ. φορτηγού αυτοκινήτου ή όταν επιθυμούν να δηλώσουν μεγαλύτερο εισόδημα από εκείνο της αντικειμενικής μεθόδου για να καλύψουν το «πόθεν έσχες» για μελλοντική αγορά περιουσιακού στοιχείου κλπ.

¹ : Η αντικειμενική μέθοδος για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις όπου οι γεωργικές επιχειρήσεις δεν τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ.. Βάση της μεθόδου αυτής, λαμβάνεται υπόψη το καθαρό γεωργικό εισόδημα, όπως αυτό υπολογίζεται ανά στρέμμα καλλιεργούμενης έκτασης και είδος προϊόντος ή κατά κεφαλή και είδος εκτρεφόμενου ζώου ή κατά άλλη μονάδα παραγωγής για ειδικές περιπτώσεις (αλιευτικής, δασικής κλπ.). Το ανά μονάδα ποσό καθαρού γεωργικού εισοδήματος που προκύπτει σύμφωνα με τα παραπάνω πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των στρεμμάτων ή των εκτρεφόμενων ζώων ή των άλλων μονάδων παραγωγής ή με τον συνδυασμό αυτών και το γινόμενο αυτού του πολλαπλασιασμού αποτελεί το καθαρό εισόδημα.

Για κάθε κλάδο γεωργικών εκμεταλλεύσεων προβλέπεται ένας μοναδικός συντελεστής καθαρού εισοδήματος, ο οποίος εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα.

Αν από πλημμύρες κλπ. αποδεικνύεται ότι το πραγματικό κέρδος είναι ανώτερο από εκείνο του οικείου συντελεστή, τότε μπορεί να καθοριστεί από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. συντελεστής μικρότερος από τον κανονικό, όχι όμως και μικρότερος του μηδενός. Δηλαδή, μπορεί να μη ληφθεί καθόλου, υπόψη το γεωργικό εισόδημα που προκύπτει με την αντικειμενική μέθοδο.

Τα ποσά από οικονομικές ενισχύσεις και οι εισπράξεις από επιδοτήσεις-αποζημιώσεις επί της παραγωγής της Ε.Ε. ή του ιδίου του κράτους καθώς και τα ποσά που εισπράττουν οι αλιείς για παύση της αλιευτικής δραστηριότητας προσαυξάνουν το ακαθάριστο εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις, το οποίο στη συνέχεια, ως συνολικό εισόδημα πολλαπλασιάζεται με τον μοναδικό δείκτη καθαρού κέρδους. Οι επιχορηγήσεις όμως της αγοράς πάγιων παραγωγικών επενδύσεων καθώς και τα χρηματικά ποσά που εισπράττουν οι νεοεισερχόμενοι στον αγροτικό τομέα γεωργοί ως εφάπαξ πριμοδότηση πρώτης εγκατάστασης από διάφορες νομαρχιακές Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης κλπ. δεν

προσαυξάνουν το ακαθάριστο εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις αλλά αποτελούν μειωτικό στοιχείο κόστους αγοράς των αντίστοιχων επενδυτικών αγαθών που πραγματοποιούν.

ΣΗΜ.: Στις γεωργικές επιχειρήσεις, όταν τα κέρδη τους προσδιορίζονται εξωλογιστικά, τότε συγκρίνεται ο συντελεστής που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος με το συντελεστή του πίνακα και εφαρμόζεται ο μεγαλύτερος, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του συντελεστή του πίνακα. Αν τα κέρδη αυτά είναι μικρότερα από τα κέρδη που προσδιορίζονται από τον έλεγχο λογιστικά, τότε ως τελικά καθαρά κέρδη λαμβάνονται εκείνα που προσδιορίζονται από τον έλεγχο λογιστικά, ανεξάρτητα αν αυτά αντιστοιχούν σε συντελεστή ανώτερο από το διπλάσιο του οικείου συντελεστή του πίνακα. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο συντελεστής που τελικά εφαρμόζεται ή που αντιστοιχεί στα τελικά προσδιοριζόμενα καθαρά κέρδη δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από το 75%

Ποιοι αγρότες υποβάλλουν δήλωση – χρόνος υποβολής της δήλωσης

Τα φυσικά πρόσωπα που κατά κύριο επάγγελμα είναι αγρότες και έχουν την κατοικία τους στη Ελλάδα, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, εφόσον το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα υπερβαίνει το ποσό 3.000 ευρώ. Φυσικά, τα παραπάνω πρόσωπα υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση και αν ακόμα το γεωργικό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό 3.000 ευρώ, εφόσον είναι κάτοχοι π.χ. Ι.Χ. αυτοκινήτου (εκτός αν αυτό απαλλάσσεται από την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης ή εκτός αν έχουν σκάφος αναψυχής μέχρι 10 μέτρα) ή όταν αγοράζουν ακίνητα ή λαμβάνουν επιδότηση πάνω από 1.500 ευρώ για προϊόντα φυτικής παραγωγής ή επιδότηση πάνω από 2.250 ευρώ για προϊόντα ζωικής παραγωγής κλπ. Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος (έντυπο

Ε1) υποβάλλεται μέχρι 1 Απριλίου του επόμενου έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων περιλαμβάνονται και γεωργικά εισοδήματα.

ΣΗΜ.: Όταν δύο ή περισσότεροι επαγγελματίες αλιείς είναι συνιδιοκτήτες και συνεκμεταλλεύονται αλιευτικό σκάφος μέχρι και 10 κόρους ολικής χωρητικότητας, τότε ο καθένας από αυτούς τους συγκύριους και συνεκμεταλλευτές υποβάλλει δήλωση (έντυπο Ε1) και φορολογείται για το ποσό του καθαρού γεωργικού εισοδήματος από τη αλιεία που του αναλογεί με βάση το ποσοστό συνιδιοκτησίας στο σκάφος. Το ίδιο μπορεί να συμβεί π.χ. και στις περιπτώσεις συνεκμετάλλευσης μιας κτηνοτροφικής μονάδας κλπ.

Εκπτώσεις από το γεωργικό εισόδημα

Από το συνολικό καθαρό γεωργικό εισόδημα, που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο, εκπίπτουν:

α) Το ποσό του ετήσιου ενοικίου που καταβάλλεται για εκμίσθωση της γεωργικής γης .

β) Ένα ποσό που είναι ίσο με το 25% (ή 50% για όσους αγρότες είναι νέοι από την αρχή της φορολογούμενης χρήσης), πάνω στη δαπάνη της αγοράς καινούργιου πάγιου εξοπλισμού, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη κάλυψη αναγκών της γεωργικής εκμετάλλευσης. Το ποσό αυτό εκπίπτει εφάπαξ κατά το χρόνο πραγματοποίησης της δαπάνης (π.χ. για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού, σωλήνων άρδευσης, πομόνων κλπ.), χωρίς δηλαδή να υπάρχει η δυνατότητα έκπτωσης της δαπάνης αυτής, ολικά ή μερικά, σε επόμενες χρήσεις. Δεν εκπίπτει το ποσό της δαπάνης αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Πάντως, οι δαπάνες αγοράς του βασικού εξοπλισμού (όπως π.χ. τρακτέρ κλπ.) δεν αποτελούν τεκμήριο απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Τα παραπάνω (α' και β' περιπτώσεις) ισχύουν τόσο για τα φυσικά πρόσωπα, είτε αυτά είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες είτε όχι, που αποκτούν

γεωργικό εισόδημα, όσο και για τα νομικά πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., κοινοπραξίες κλπ.), εκτός φυσικά από τις περιπτώσεις εκείνες που τηρούνται βιβλία γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Απαλλαγές κίνητρα για τους αγρότες

Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα των φυσικών προσώπων που είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, απαλλάσσεται από το φόρο ποσό 1.500 ευρώ. Το ποσό αυτό ορίζεται σε 3.000 ευρώ, εφόσον τα παραπάνω πρόσωπα λαμβάνουν εξισωτικές αποζημιώσεις (συνυποβάλλεται με την ατομική δήλωση και βεβαίωση της διεύθυνσης γεωργίας για τις εξισωτικές αποζημιώσεις).

Ειδικά, για εκείνους που στην αρχή της φορολογούμενης χρήσης είναι νέοι αγρότες, τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσοστό 50% για τα πρώτα 5 χρόνια υποβολής της φορολογικής τους δήλωσης και κατά ποσοστό 25% για τα επόμενα χρόνια.

Ως νέοι αγρότες θεωρούνται εκείνοι, που ασχολούνται κατά 50% τουλάχιστον του χρόνου εργασίας τους με την κτηνοτροφία, την πτηνοτροφία, την μελισσοκομία, τη σηροτροφία, την αλιεία και τα δάση, το εισόδημά τους είναι τουλάχιστον 50% από τις εργασίες αυτές (εκτός από τα δύο πρώτα έτη που δεν απαιτείται το 50% του εισοδήματος) και δεν έχουν υπερβεί το 40ο έτος της ηλικίας τους.

Οι νεοεισερχόμενοι στον αγροτικό τομέα υποχρεούνται, για άλλα 10 συνεχή έτη ακόμα από τη λήξη της 10ετίας με τις απαλλαγές και τα κίνητρα, να απασχολούνται κατά κύρια απασχόληση με τις παραπάνω αγροτικές εργασίες. Σε αντίθετη περίπτωση, βεβαιώνονται και εισπράττονται εντόκως από τη Δ.Ο.Υ. όλα τα ωφελήματα που τυχόν αποκόμισε ο αγρότης με δήλωση που υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. μέσα σε 18 μήνες από την παύση της απασχόλησής τους στον αγροτικό τομέα. Αν δεν υποβληθεί δήλωση, τότε καταβάλλεται και πρόστιμο ίσο με τα ωφελήματα που τυχόν αποκόμισε ο αγρότης, εκτός αν ο

νεοεισερχόμενος αγρότης διέκοψε τις αγροτικές εργασίες του λόγω ανωτέρας βίας, οπότε δεν επιστρέφονται στη Δ.Ο.Υ. , ούτε τα ωφελήματα ούτε και καταβάλλεται πρόστιμο.

2.5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (ΣΤ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Ποιά ποσά θεωρούνται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτιέται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους.

Ορισμένα ποσά από μισθωτές υπηρεσίες δεν φορολογούνται γιατί δεν θεωρούνται εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες και ορισμένα άλλα ποσά φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο. Τα ποσά αυτά παρατίθενται αμέσως παρακάτω:

❖ Η αποζημίωση που παρέχεται σε υπαλλήλους επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών για δαπάνες υπηρεσίας, που τους έχει ανατεθεί, εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους από τα σχετικά παραστατικά στοιχεία που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. Η αποζημίωση αυτή δεν φορολογείται.

❖ Οι δαπάνες που καταβάλλονται στα πρόσωπα που μετακινούνται με εντολή του Δημοσίου καθώς και στους οικονομικούς επιθεωρητές δεν φορολογούνται.

❖ Η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία πρόνοιας και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους και τις οικογένειές τους, καθώς και το παρεχόμενο εφάπαξ βοήθημα στους δημοσίους υπαλλήλους και υπηρέτες λόγω εθελουσίας εξόδου μέσω παραίτησης από τη υπηρεσία τους. Τα ποσά αυτά δεν φορολογούνται.

❖ Δεν φορολογείται ένα ποσό 20% από τις κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμου, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση καθώς και από δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές που εισπράττει καθυστερημένα ο δικαιούχος, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή εφόσον ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, χρόνος απόκτησης των αποδοχών αυτών θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους. Δηλαδή, στις περιπτώσεις αυτές γίνεται παρακράτηση φόρου 20% κατά την καταβολή τους χωρίς να υπολογίζεται μείωση στο ποσό αυτό κατά 20%. Η μείωση του ποσού των αναδρομικών κατά 20% θα λαμβάνεται υπόψη κατά την καταβολή της ετήσιας δήλωσης φόρου εισοδήματος στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. στην οριστική δήλωση Φ.Μ.Υ., τα αναδρομικά ποσά γράφονται σε ξεχωριστή σειρά κάτω από τις τακτικές αποδοχές και θα δηλωθεί το ποσό που παρακρατήθηκε. Επίσης, στην βεβαίωση των αποδοχών, τα αναδρομικά ποσά θα αναγράφονται μαζί με τις άλλες αποδοχές του έτους, αλλά σε ξεχωριστή σειρά, συνολικά, ανεξάρτητα από τα έτη που αφορούν, μειωμένα κατά ποσοστό 20%, αναγράφοντας απαραίτητα και ποια έτη αφορούν τα αναδρομικά. Αν η μείωση δεν έγινε από τον εργοδότη, την υπολογίζει ο ίδιος ο φορολογούμενος. Το υπόλοιπο 20 %, το οποίο σύμφωνα με το νόμο δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, αναγράφεται στη βεβαίωση αποδοχών, στην κατηγορία «αμοιβές που απαλλάσσονται από το φόρο ή δε θεωρούνται εισόδημα». Αντίθετα, σε κάθε

άλλη περίπτωση που καταβάλλονται αναδρομικά αποδοχές ή συντάξεις για άλλους λόγους, εκτός αυτών που αναφέρονται παραπάνω, όπως π.χ. αντικειμενική αδυναμία του εργοδότη ή καθυστερημένη χορήγηση βεβαίωσης συντάξεων από ασφαλιστικούς οργανισμούς κλπ., χρόνος απόκτησης των αναδρομικών αυτών αποδοχών θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απόκτησε δικαίωμα είσπραξης και θα δηλωθούν με συμπληρωματική δήλωση στο χρόνο που εισπράττονται. Η απόδοση του φόρου αυτού γίνεται κανονικά μετά τη λήξη του αντίστοιχου διμήνου που έγινε η παρακράτηση και μέσα σε 20 μέρες, δηλαδή όπως γίνεται και με τις άλλες αποδοχές του προσωπικού.

❖ Το καθαρό ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε απολυόμενους μισθωτούς, το οποίο υπερβαίνει τα 20.000 ευρώ φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή 20%, ενώ το ποσό μέχρι 20.000 ευρώ αποζημίωσης δεν φορολογείται. Με τον ίδιο τρόπο φορολογείται και κάθε εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται από οποιαδήποτε φορέα και για οποιοδήποτε λόγο διακοπής της σχέσης με τον δικαιούχο της αποζημίωσης. Αν καταβληθεί στον δικαιούχο μεγαλύτερο ποσό αποζημίωσης από εκείνο που έπρεπε να καταβληθεί, το συνολικό ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλεται φορολογείται με τον ίδιο τρόπο. Ο φόρος αποδίδεται μέχρι τέλους του επόμενου μήνα από τη παρακράτησης μήνα. Αν η αποζημίωση καταβάλλεται σε δόσεις, τότε ο φόρος υπολογίζεται κανονικά στο σύνολο της αποζημίωσης που δικαιούται ο απολυόμενος κατά την ημέρα λύσης της σχέσης εργασίας και στη συνέχεια, το ποσό του φόρου που θα παρακρατηθεί θα είναι ανάλογο με το ύψος του ποσού της αποζημίωσης που θα καταβάλλεται σε κάθε δόση.

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Αν από το παραπάνω ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες αφαιρεθούν οι κρατήσεις του ΙΚΑ και των επικουρικών Ταμείων, το χαρτόσημο

και η εισφορά Ο.Γ.Α. αν υπάρχουν και τυχόν άλλο δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιοδήποτε τρίτου, το υπόλοιπο αποτελεί το καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και φορολογείται με μια από τις κλίμακες που θα αναλυθούν παρακάτω.

Αφού υπολογισθεί, το ποσό του φόρου που αναλογεί βάσει της φορολογικής κλίμακας κατά περίπτωση, ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση του δικαιούχου, θα μειωθεί κατά το ποσοστό 1,5% και το υπόλοιπο θα αποτελεί το φόρο που πρέπει να παρακρατηθεί σε ετήσια βάση. Το ένα δέκατο τέταρτο (1/14) του ποσού αυτού, αποτελεί το φόρο που παρακρατείται κάθε μήνα από τον υπόχρεο εργοδότη, κατά την καταβολή των μισθών ή των συντάξεων. Το ίδιο ποσό φόρου πρέπει να παρακρατείται και από το ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο, ως δώρο Χριστουγέννων. Το μισό του φόρου που αναλογεί στο μηνιαίο καθαρό εισόδημα, δηλαδή το ένα εικοστό όγδοο (1/28) του ετήσιου φόρου, αποτελεί το φόρο που αναλογεί στο ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο ως δώρο Πάσχα ή ως επίδομα αδείας.

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα είσπραξης του.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται αναδρομικά αποδοχές και συντάξεις σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησής του θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται, οπότε αθροίζονται με τις αποδοχές του έτους αυτού και δηλώνονται στη ίδια δήλωση του τρέχοντος έτους. Ενώ, αν δεν ισχύουν οι παραπάνω προϋποθέσεις (βάσει νόμου κλπ), τότε υποβάλλεται συμπληρωματική δήλωση για το έτος εκείνο που γεννήθηκε το δικαίωμα είσπραξης.

Όταν ο εργοδότης κηρυχθεί σε πτώχευση ή γίνει επίσχεση εργασίας από τους μισθωτούς, τότε για τις δουλεωμένες αποδοχές που εισπράττουν

καθυστερημένα οι εργαζόμενοι, ως χρόνος απόκτησής των θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

Επίσης, για τις πρόσθετες αμοιβές και τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ., χρόνος απόκτησής τους είναι αυτός στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους.

2.6 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ (Ζ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ)

Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθεριών επαγγελματιών είναι οι αμοιβές από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου και εμπειρογνώμονα.

Στο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθεριών επαγγελματιών περιλαμβάνεται και κάθε αμοιβή που καταβάλλεται :

1. Σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές ανώνυμων εταιριών, εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιών και κηδεμόνες σχολάζουσας κληρονομιάς.

2. Σε συγγραφείς και μουσουργούς από συγγραφικά δικαιώματα γενικά.

3. Σε αντιπροσώπους επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες για τη συμμετοχή τους σε κάθε είδους επιτροπές ή συμβούλια, από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, συνεταιρισμούς και οργανισμούς γενικά.

4. Στη σύζυγο ή στο σύζυγο λόγω διατροφής, η οποία επιδικάστηκε σ' αυτούς ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. Το ποσό της διατροφής που καταβάλλεται στα παιδιά, δεν θεωρείται εισόδημα.

Ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα λογίζονται και οι πάσης φύσεως τόκοι που καταβάλλονται σε αρχιτέκτονες, μηχανικούς και τοπογράφους λόγω καθυστέρησης είσπραξης των αμοιβών τους για προσφερθείσες από αυτούς υπηρεσίες.

Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις πηγές Α' έως Ζ'.

Τέλος ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα θεωρούνται και τα εφάπαξ χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε. βάσει κανονισμού του προσωπικού του από το Λογαριασμό Νεότητας στα ενήλικα τέκνα των υπαλλήλων αυτού από ίδια κεφάλαια. Στο εισόδημα αυτό διενεργείται παρακράτηση φόρου κατά την καταβολή του, από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε.

Χρόνος κτήσης του εισοδήματος

Σαν χρόνος απόκτησης της αμοιβής του ελεύθερου επαγγελματία, υπολογίζεται ο χρόνος που έχει εισπράξει ο δικαιούχος την αμοιβή. Επίσης, ως χρόνος απόκτησης της αμοιβής θεωρείται και ο χρόνος πίστωσης του δικαιούχου στα βιβλία αυτού που καταβάλλει την αμοιβή, όταν αυτή γίνεται με αναγγελία ή με απόδειξη στον δικαιούχο.

Σε περίπτωση που καταβάλλεται διατροφή αναδρομικά με δικαστική απόφαση, χρόνος απόκτησής της είναι ο χρόνος για τον οποίο εγκρίθηκε και αφορά και όχι ο χρόνος της δικαστικής απόφασης.

Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρου επαγγέλματος που αντιπροσωπεύει εργασίες δύο ή περισσότερων ετών και καταβάλλεται μεταγενέστερα, κατανέμεται σε ίσα μέρη για να φορολογηθεί :

Στο έτος της είσπραξης και το αμέσως προηγούμενο, σε περίπτωση εργασίας δύο ετών.

Στο έτος της είσπραξης και τα αμέσως δύο προηγούμενα, σε περίπτωση εργασίας τριών ή περισσότερων ετών.

Ειδικά, για τους συγγραφείς, τους μουσουργούς και τους καλλιτέχνες ζωγράφους ή γλύπτες ή χαράκτες, το ακαθάριστο εισόδημα από την πνευματική τους εργασία, κατανέμεται ισομερώς (αν το επιθυμούν, όχι υποχρεωτικά) στο πρώτο έτος απόκτησης του εισοδήματος από την εργασία αυτή και στα αμέσως 3 επόμενα έτη, δηλαδή συνολικά σε 4 έτη.

Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα.

Ως ακαθάριστο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων λαμβάνεται το σύνολο των αμοιβών, που εισπράττονται από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος, όπως αυτό προκύπτει από τα επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία που τηρεί ο φορολογούμενος.

Από το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτουν οι επαγγελματικές δαπάνες, μόνο εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους σε νόμιμο φορολογικό στοιχείο και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υπόχρεου.

Ειδικά οι δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, αποσβέσεων και μισθωμάτων που καταβάλλονται σε **εταιρίες χρηματοδοτικής**

μίσθωσης (leasing) για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες ελευθέρου επαγγέλματος, εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους με νόμιμα φορολογικά στοιχεία και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υπόχρεου, εκπίπτουν κατά ποσοστό 25% του συνολικού ύψους αυτών, μη δυνάμενο να υπερβεί ποσοστό 3% του δηλωθέντος ακαθάριστου εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελμάτων.

Όσον αφορά τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από έναν συγγραφέα, μουσουργό, καλλιτέχνη ζωγράφο, γλύπτη ή χαράκτη (π.χ. για την έκδοση ενός βιβλίου κλπ.) κατανέμονται ισομερώς στο πρώτο έτος απόκτησης του εισοδήματος από το έργο αυτό (βιβλίο κλπ.) και στα αμέσως τρία επόμενα έτη. Ίδια κατανομή γίνεται και για τα πραγματοποιούμενα αντίστοιχα έσοδα (

Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους αποτελεί το καθαρό εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελμάτων.

Κατ' εξαίρεση, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, τη διεύθυνση εκτέλεσής και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα, το καθαρό εισόδημα εξευρίσκεται με τη χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες νόμιμες αμοιβές τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι πάσης φύσεως τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή των πιο πάνω αμοιβών.

Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος.

Αν ο υπόχρεος δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή αυτά που τηρεί είναι ανεπαρκή ή ανακριβή, το ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα προσδιορίζονται τεκμαρτώς.

Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των ακαθάριστων αμοιβών λαμβάνονται υπόψη ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του επαγγέλματος, ο τόπος

που ασκείται αυτό, η ειδικότητα, ο επιστημονικός τίτλος, ο κύκλος των εργασιών, το ύψος των επαγγελματικών δαπανών, το ύψος της αμοιβής που εισπράττεται κατά περίπτωση, το προσωπικό το οποίο απασχολείται, τα μέσα που διαθέτονται, η πελατεία και γενικά κάθε άλλο στοιχείο που προσδιορίζει την επαγγελματική δραστηριότητα και απόδοση του φορολογούμενου.

Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των καθαρών αμοιβών οι ακαθάριστες αμοιβές πολλαπλασιάζονται με ειδικούς συντελεστές καθαρών αμοιβών ανάλογα με την κατηγορία του επαγγέλματος. Στις καθαρές αμοιβές που προσδιορίζονται με τεκμαρτό τρόπο προστίθενται :

1. Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις.
2. Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου του ελεύθερου επαγγελματία.
3. Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.
4. Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί για φόρους, τέλη και εισφορές, που είχαν καταβληθεί εφόσον είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Για κάθε κατηγορία επαγγέλματος προβλέπεται ένας (μοναδικός) συντελεστής καθαρών αμοιβών, ο οποίος εφαρμόζεται στις ακαθάριστες αμοιβές. Οι συντελεστές καθαρών αμοιβών περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όταν οι καθαρές αμοιβές προσδιορίζονται εξωλογιστικά, συντελεστής καθαρών αμοιβών λαμβάνεται αυτός που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών αυτών αμοιβών με την προϋπόθεση ότι είναι μεγαλύτερος από τον οικείο συντελεστή του πίνακα. Ο συντελεστής που προσδιορίζεται με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το διπλάσιο του οικείου συντελεστή του πίνακα.

Αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος, αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας, οι πραγματικές καθαρές αμοιβές είναι

κατώτερες από αυτές που προσδιορίζονται με την εφαρμογή του συντελεστή, οι αμοιβές αυτές μπορεί να καθορίζονται με χρήση κατώτερου συντελεστή, όχι όμως κατώτερου από το μηδέν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

3.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΦΠΑ

Ο λεγόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ένας έμμεσος φόρος που επιβλήθηκε σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ προκειμένου να υπάρξει μια ενιαία εναρμόνιση στην έμμεση φορολογία των κρατών- μελών.

Στην Ελλάδα ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) υιοθετήθηκε με το νόμο 1642/1986 (ΦΕΚ 125/Α) την 1^η Ιανουαρίου 1987 και αποτέλεσε τη βασική φορολογική μεταβολή που έπρεπε να κάνει η χώρα μας.

Από τότε και μέχρι σήμερα, η νομοθεσία περί ΦΠΑ έχει υποστεί πολλές τροποποιήσεις και μεταβολές. Σήμερα ο ΦΠΑ ορίζεται από το νόμο υπ' αριθμόν 2859 του 2000 (σύμφωνα με την πιο πρόσφατη αναθεώρησή του) ως είδος έμμεσου φόρου που επιβάλλεται στις συναλλαγές σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια εκτός από την περιοχή του Αγίου Όρους και των υπαγόμενων σ' αυτό.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι ένας γενικός έμμεσος φόρος που επιβάλλεται πάνω στην αξία που προσθέτει η επιχείρηση στα αγαθά και τις υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας. Προστιθέμενη αξία ονομάζεται η διαφορά ανάμεσα στην αξία των πωλήσεων μιας επιχειρήσεως και την αξία των αγορών της σε υλικά, ΠΥ και υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται για να παραχθεί το υλικό.

Πρόκειται για φόρο κύκλου εργασιών που επιρρίπτεται από τον κατά νόμο υπόχρεο σε βάρος του αντισυμβαλλόμενου. Καταβάλλεται τμηματικά σε κάθε είδος συναλλαγής στην προστιθεμένη αξία και επιρρίπτεται ολόκληρος στην τελική κατανάλωση. Με αυτόν τον τρόπο κάθε βαθμίδα παραγωγής ή συναλλαγής φορολογείται κατ' αποτέλεσμα μόνο ως προς το επιπλέον τίμημα που εισπράττει ο προμηθευτής, δηλαδή ως προς την αξία που προστίθεται από

κάθε επιχείρηση, δηλαδή στη διαφορά μεταξύ της αξίας παράδοσης των αγαθών και της αξίας κτήσης τους. Γι' αυτό και ονομάζεται φόρος προστιθέμενης αξίας.

3.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΦΠΑ

Η γενικότητα του φόρου:

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του ΦΠΑ είναι η γενικότητα του, δηλαδή η πλατιά εφαρμογή του στις συναλλαγές. Η έννοια της γενικότητας είναι τριπλή. Σημαίνει ότι ο ΦΠΑ επιβάλλεται σε όλα τα στάδια των συναλλαγών μέχρι και το λιανικό εμπόριο, σε όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες, κατά την πώληση ή την παροχή αυτών αντίστοιχα.

Ίση φορολογική μεταχείριση:

Ο ΦΠΑ επιβαρύνει εξίσου τα εισαγόμενα και εγχώρια προϊόντα.

Απαλλαγή των εξαγωγών:

Ο ΦΠΑ απαλλάσσει πλήρως τις εξαγωγές. Η απαλλαγή αυτή δεν προσδιορίζεται μόνο στα εξαγόμενα αγαθά, αλλά επεκτείνεται και σε κάθε υπηρεσία που συνδέεται με την εξαγωγή τους.

Απαλλαγή των επενδύσεων:

Ο ΦΠΑ απαλλάσσει πλήρως τα επενδυτικά αγαθά (καινούργια κτίρια, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και σκεύη) ανεξάρτητα αν η αγορά τους πραγματοποιείται από βιομηχανική, βιοτεχνική, μεταλλευτική, εμπορική ή επιχείρηση παροχής υπηρεσιών. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται με τη μέθοδο της έκπτωσης ή της επιστροφής φόρου.

3.3 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΠΑ

Πλεονεκτήματα:

Σε σύγκριση με άλλες μορφές έμμεσων φόρων, ο ΦΠΑ παρουσιάζει τα εξής πλεονεκτήματα:

1. Ο ΦΠΑ θεωρείται ότι είναι ένα «ουδέτερος φόρος» στην εγχώρια αγορά καθώς δεν παρεμβαίνει στην κάθετη οργάνωση της παραγωγής, όπως συμβαίνει με τους συσσωρευτικούς φόρους, όπου οι επιχειρήσεις, για να αποφύγουν την συσσωρευτική φορολόγηση των προϊόντων της από το ένα στάδιο παραγωγής στο άλλο συγκεντρώνονται κάθετα.

2. Ο ΦΠΑ επιτρέπει την πλήρη απαλλαγή των επενδυτικών δαπανών, γεγονός που ενθαρρύνει πάρα πολύ τις επενδύσεις και συμβάλλει έτσι στην οικονομική άνοδο και ανάπτυξη της χώρας.

3. Ο ΦΠΑ θεωρείται ουδέτερος φόρος στις διεθνείς συναλλαγές. Ο ΦΠΑ επιτρέπει την πλήρη απαλλαγή των εξαγωγών γεγονός δύσκολο στην περίπτωση των σωρευτικών φόρων όπου λειτουργούσαν αρνητικά για το εξαγωγικό εμπόριο. Οπότε διαφοροποιεί την επιβάρυνση μεταξύ των εξαγωγών της χώρας και της επιτόπιας παραγωγής στις αγορές του εξωτερικού. Επίσης επιβαρύνει με το ίδιο συντελεστή τα εγχώρια αγαθά και τα ομοειδή εισαγόμενα αγαθά, άρα η επιβάρυνση μεταξύ εγχώριας παραγωγής και εισαγωγών είναι ίδια.

4. Ο ΦΠΑ οδηγεί στον περιορισμό της φοροδιαφυγής, τόσο της έμμεσης όσο και της άμεσης φορολογίας. Αυτό συμβαίνει γιατί ο αγοραστής ενός προϊόντος απαιτεί από τον πωλητή να του εκδώσει τιμολόγιο, για να μπορέσει να αφαιρέσει το ποσό του φόρου που οφείλει για τις πληρωμές του.

5. Συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη με τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών ανάλογα με την εισοδηματική κατάταξη των κοινωνικών στρωμάτων.

Μειονεκτήματα:

Δεν παύει όμως και ο ΦΠΑ να έχει κάποια μειονεκτήματα.

1. Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του ΦΠΑ, επειδή καλύπτει περισσότερες οικονομικές δραστηριότητες απ' ότι τα παλαιότερα συστήματα δημιούργησε πρόσθετες γραφειοκρατικές διαδικασίες, μεγάλες δυσκολίες αλλά και μεγαλύτερο κόστος τόσο για τις επιχειρήσεις, όσο και τις φορολογικές υπηρεσίες, καθώς και αύξηση του δημοσιονομικού και κοινωνικού κόστους.

2. Έχει δυσάρεστες οικονομικές επιπτώσεις για την οικονομία και τους εργαζόμενους, ιδιαίτερα σε περιόδους που μειώνεται αισθητά το εισόδημά τους. Επίσης, στερεί την εγχώρια παραγωγή από την προστασία που είχε, εξαιτίας της ουδετερότητας του φόρου.

3.4 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Ως αντικείμενο του φόρου θεωρείται :

- Η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα, (ως εσωτερικό της χώρας θεωρείται όλη η ελληνική επικράτεια εκτός της περιοχής του Αγίου Όρους).
- Η εισαγωγή αγαθών στο εσωτερικό της χώρας,
- Η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, τα οποία υπάγονται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, που πραγματοποιείται από υποκείμενο στο φόρο η από μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο

- Οι ενδοκοινοτικές αποκτήσεις καινούργιων μεταφορικών μέσων, οι οποίες φορολογούνται πάντοτε στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του πωλητή ή του αποκτώντος.

- Η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο, όταν ο πωλητής είναι υποκείμενος στο φόρο εγκατεστημένος σε άλλο κράτος-μέλος, ενεργεί με αυτή την ιδιότητα και δεν απαλλάσσεται από το φόρο λόγω ύψους πραγματοποιηθέντος ετήσιου κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας του.

Υποκείμενοι στο φόρο θεωρούνται :

- Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εφόσον ασκεί οικονομική δραστηριότητα στο εσωτερικό της χώρας ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης του, τον επιδιωκόμενο σκοπό και τα αποτελέσματα της δραστηριότητας.

- Κάθε πρόσωπο το οποίο πραγματοποιεί περιστασιακά παράδοση προς άλλο κράτος-μέλος καινούργιου μεταφορικού μέσου.

Από το ΦΠΑ εξαιρούνται οι μισθωτοί και τα λοιπά φυσικά πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους προς τον εργοδότη με σύμβαση εργασίας ή με οποιαδήποτε άλλη νομική σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης. Επίσης εξαιρείται η παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιούν το δημόσιο, οι δήμοι και τα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου μόνο όταν ασκούν δημόσια εξουσία.

3.5 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΦΠΑ

Οι συντελεστές Φ.Π.Α. εκφράζουν το ποσοστό επί τοις εκατό με το οποίο θα πολλαπλασιαστεί η φορολογητέα αξία προκειμένου να υπολογιστεί το ποσό του φόρου. Ο αριθμός των συντελεστών θα έπρεπε να είναι περιορισμένος, προκειμένου να επιτευχθεί σωστή και οικονομική διαχείριση του φόρου.

Σήμερα στην Ελλάδα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Νόμου 3899/2010, ισχύουν οι παρακάτω συντελεστές ανάλογα με τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παρέχονται:

- ❖ Συντελεστής 0%: ο οποίος εμπεριέχεται στην υγεία, στη παιδεία, τα τσιγάρα.
- ❖ Συντελεστής 6,5%: εφαρμόζεται σε περιοδικά, βιβλία και εφημερίδες.
- ❖ Συντελεστής 13%: ο οποίος εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε αγαθό τρώγεται, πίνεται ή εισπνέεται.
- ❖ Συντελεστής 23%: ο οποίος ισχύει για όλα τα υπόλοιπα είδη που δεν ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες.

Για τα νησιά του Αιγαίου πλην της Κρήτης, οι συντελεστές μειώνονται κατά 30%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

4.1 ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΤΟ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΔΗΛΩΣΗ

Υποχρέωση να υποβάλλει φορολογική δήλωση (έντυπο Ε1), έχει κάθε φυσικό πρόσωπο, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο (πραγματικό ή τεκμαρτό) εισόδημά του υπερβαίνει το ποσό των 3.000 ευρώ, δικό του ή της συζύγου του. Δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν φορολογική δήλωση όσοι έχουν εισοδήματα μέχρι 3.000 ευρώ, εκτός και αν υποχρεώνονται να υποβάλλουν δήλωση από άλλη αιτία π.χ. αγορά ακινήτου.

Επιπλέον, υποχρέωση στην υποβολή φορολογικής δήλωσης έχουν τα φυσικά πρόσωπα εφόσον στο συνολικό εισόδημα τους περιλαμβάνεται και ζημιά από εμπορική ή γεωργική επιχείρηση, ανεξάρτητα από το ύψος του ετήσιου εισοδήματος (ακόμη κι αν είναι μικρότερο από το ποσό των 3.000 ευρώ).

Ειδικά, τα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν αποκλειστικά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση αν το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα τους υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ, εφόσον έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα. Στην περίπτωση που το εισόδημα των μισθωτών και των συνταξιούχων είναι μέχρι το ποσό των 6.000 ευρώ δεν υποχρεώνονται να υποβάλλουν δήλωση.

Ακόμα, τα φυσικά πρόσωπα, που κατά κύριο επάγγελμα είναι αγρότες και έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, εφόσον το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των 3.000 ευρώ. Όσοι είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, εφόσον λαμβάνουν επιδοτήσεις ποσού άνω των 1.500 ευρώ, για προϊόντα φυτικής παραγωγής ή 2.250 ευρώ, για προϊόντα ζωικής παραγωγής. Επίσης, όσοι

λαμβάνουν καλλιεργητικά δάνεια πάνω από 5.900 ευρώ ή όταν το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού τους αυτής της κατηγορίας στην τράπεζα, την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους υπερβαίνει τα 5.900 ευρώ. Τα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν και γεωργικό εισόδημα, χωρίς να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, ανεξάρτητα από το ύψος του καθαρού γεωργικού εισοδήματος που αποκτούν ή το ύψος των επιδοτήσεων που λαμβάνουν ή το ύψος του επιστρεφόμενου φόρου προστιθέμενης αξίας που εισπράττουν.

Ανεξάρτητα από το ύψος του εισοδήματος ή αν έχουν φορολογητέο ή όχι εισόδημα έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση και:

1. Όσοι αγοράζουν αυτοκίνητα, δίτροχα ή τρίτροχα αυτοκινούμενα οχήματα, πλοία αναψυχής, αεροσκάφη και όσοι έχουν στην κυριότητα τους ή με οποιοδήποτε τρόπο διατηρούν στην κατοχή τους επιβατικό αυτοκίνητο Ι.Χ. ή ημιφορτηγό, (εκτός από αγροτικό ημιφορτηγό), ή αυτοκίνητο μικτής χρήσης ή αυτοκίνητο τύπου JEEP ή αεροσκάφος, κότερο ή θαλαμηγό ή άκατο ή σκάφος αναψυχής, εκτός από αυτοκίνητα που απαλλάσσονται από την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης και ένα σκάφος αναψυχής ολικού μήκους μέχρι 10 μέτρα που δεν είχε ναυτολογημένο πλήρωμα για ολόκληρο το χρόνο ή για μικρότερο χρονικό διάστημα, καθώς και όσοι χρησιμοποιούν για τις ατομικές ή οικογενειακές τους ανάγκες τέτοια μεταφορικά μέσα, τα οποία ανήκουν είτε στη σύζυγο τους ή στα προστατευόμενα μέλη τους, είτε στις εταιρίες στις οποίες μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι ή προκειμένου για Α.Ε., είναι πρόεδροι ή διοικητές ή διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι αυτής.

2. Όσοι ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.

3. Όσοι μετέχουν σε προσωπική (Ο.Ε., Ε.Ε.) ή περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία ή αστική εταιρία που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα.

4. Όσοι έχουν ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων πάνω από 600 ευρώ το χρόνο.

5. Όσοι αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή.
6. Όσοι διατηρούν μία ή περισσότερες δευτερεύουσες κατοικίες με συνολική επιφάνεια πάνω από 150 τετραγωνικά μέτρα ή κατοικούν σε οικοδομή με επιφάνεια πάνω από 200 τετραγωνικά μέτρα.
7. Όσοι έχουν άδεια της αρμόδιας αρχής να πωλούν αγαθά πλανοδίως ή στις λαϊκές αγορές.
8. Όσοι είναι κύριοι ή επικαρπωτές ή νομείς ή κάτοχοι γεωργικής γης, την οποία καλλιεργούν υπό κάλυψη (θερμοκήπια), εφόσον αυτή έχει έκταση από δύο (2) στρέμματα και πάνω, καθώς και όσοι εισέπραξαν μέσα στο 2010, επιστρεφόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας από 1 ευρώ και πάνω.
9. Όσοι κατά το έτος 2010 απέκτησαν ακίνητα κατά πλήρες δικαίωμα ιδιοκτησίας ή κατ' επικαρπία επί ακινήτων ή ψιλή κυριότητα ή έχουν δικαίωμα χρήσης ή οίκησης σ' αυτά.
10. Όποιος προσκληθεί με έγγραφο του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.). Στην περίπτωση αυτή ο καλούμενος υποχρεούται να υποβάλει τις οικείες δηλώσεις μέσα σε προθεσμία 30 ημερών από την ημερομηνία της επίδοσης σε αυτόν της οικείας πρόσκλησης.
11. Όσοι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Έντυπο 9) ένεκα του ότι μεταβλήθηκε η περιουσιακή ή οικογενειακή κατάστασή τους.

4.2 ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Η φορολογική δήλωση υποβάλλεται το αργότερο από την 1^η Μαρτίου μέχρι και τη 15^η Μαρτίου 2011, μέσα σε 11 εργάσιμες μέρες. Η υποβολή γίνεται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ., με πρώτο το ψηφίο 1 από την 1^η Μαρτίου 2011, εκτός βέβαια αν ο φορολογούμενος υπάγεται σε κάποια

από τις πιο κάτω περιπτώσεις οπότε και μπορεί να υποβάλει σε διαφορετική ημερομηνία τη δήλωσή του.

Κατ' εξαίρεση με αυτές τις περιπτώσεις, μπορούν να υποβάλλουν δήλωση:

1. Από την 1^η έως και τη 15^η Μαρτίου (ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ.) όσοι έχουν εισοδήματα από ατομικές ή ελεύθεροι επαγγελματίες που δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας, καθώς και όσοι έχουν εισοδήματα από Ε.Π.Ε. και ο ισολογισμός εγκρίθηκε μέσα στο 2010, εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων, κινητές αξίες, χωρίς εισοδήματα, οι κύριοι ή κάτοχοι επιβατικού αυτοκινήτου Ι.Χ. ή ημιφορτηγού Ι.Χ. ή μοτοσικλέτας, κότερου, αεροσκάφους κλπ., εφόσον δεν απαλλάσσονται για την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης αυτών ή τους βαρύνει το τεκμήριο αγοράς τους.

2. Από την 1^η μέχρι και την 19^η Απριλίου (ανάλογα πάλι με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ.) όσοι δηλώνουν γεωργικό εισόδημα ή εισόδημα από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης.

3. Από τις 16 έως και τις 30 Απριλίου, όσοι έχουν αποκτήσει κέρδη ή ζημιές από ατομική εμπορική επιχείρηση ή από την ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος όταν τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και εφόσον η διαχειριστική τους περίοδος έληξε μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο 2010.

4. Από τις 3 μέχρι και τις 17 Μαΐου:

Α. Όσοι έχουν εισόδημα από συμμετοχή σε εταιρεία ή κοινοπραξία ή κοινωνία που δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία Α' ή Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., εφόσον η διαχειριστική περίοδος αυτής έληξε μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του 2010, ανεξάρτητα από το αντικείμενο εργασιών της εταιρείας, κοινωνίας κλπ., ή αν αυτή συμμετέχει σε άλλη εταιρεία ή κοινοπραξία.

Β. Οι αντιπρόσωποι, οι πράκτορες ασφαλιστικών εταιρειών και οι ασφαλειομεσίτες, οι συγγραφείς για τα συγγραφικά τους δικαιώματα, οι πράκτορες και αντιπρόσωποι τραπεζών.

Γ. Οι μισθωτοί των οποίων το σύνολο ή ένα τμήμα των αμοιβών τους υπολογίζονται σε ποσοστό πάνω στα κέρδη επιχειρήσεων, καθώς και οι εφημεριδοπώλες, εφόσον ο προσδιορισμός του εισοδήματος αυτών των δικαιούχων εξαρτάται από επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., των οποίων η διαχειριστική περίοδος έληξε μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του 2010. Μέλη διοικητικού συμβουλίου Ανώνυμης Εταιρείας που λαμβάνουν μισθό για τις υπηρεσίες που παρέχουν με ειδική σύμβαση μίσθωσης εργασίας ή εντολής, καταθέτουν κι αυτοί τη δήλωση τους σε αυτές τις ημερομηνίες του οικονομικού έτους.

5. Οι μισθωτοί και συνταξιούχοι πρέπει να καταθέσουν τη δήλωσή τους από τις 4 Μαΐου μέχρι και τις 2 Ιουνίου ανάλογα πάντα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. τους. Επιπλέον, υποβάλουν τη δήλωση τους σε αυτό το χρονικό διάστημα όσοι έχουν εισοδήματα από την Ελλάδα και δεν κατοικούν ή διαμένουν σ' αυτή, όσοι έχουν εισοδήματα στο εξωτερικό αλλά κατοικούν στην Ελλάδα, καθώς και αξιωματικοί ή κατώτερο πλήρωμα εμπορικού πλοίου.

Αξίζει να σημειωθεί πως αν κάποιος εμφανίζει εισοδήματα από δύο ή και περισσότερες διαφορετικές κατηγορίες που η προθεσμία υποβολής της δήλωσης λήγει σε διαφορετικές ημερομηνίες, τότε μπορεί να καταθέσει τη δήλωσή του στη μεταγενέστερη ημερομηνία. Στην περίπτωση που οι σύζυγοι δηλώνουν υποχρεωτικά κοινή δήλωση και όταν οι σύζυγοι έχουν εισοδήματα από διάφορες κατηγορίες και εδώ η δήλωση μπορεί να κατατεθεί στη ημερομηνία που λήγει η μεταγενέστερη κατηγορία εισοδήματος. Πάντοτε όμως λαμβάνεται υπόψη το τελευταίο ψηφίο του συζύγου ακόμα κι αν η μεταγενέστερη ημερομηνία είναι της συζύγου. Για παράδειγμα, ζωγράφος ελεύθερος επαγγελματίας έχει σύζυγο που εργάζεται ως μισθωτή. Το Α.Φ.Μ. του λήγει σε 4 και της συζύγου του 7 Στο πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ημερομηνίες

λήξης προθεσμίας των δηλώσεων όπως προαναφέρθηκαν, καθώς και ανάλυσή τους σε σχέση με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΥΠΟ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011					
Τελευταία Ψηφία ΑΦΜ	Περίπτωση 1 ^η	Περίπτωση 2 ^η	Περίπτωση 3 ^η	Περίπτωση 4 ^η	Περίπτωση 5 ^η
1	1 Μαρτίου	1 Απριλίου	16 Απριλίου	3 Μαΐου	4 Μαΐου
2	2 Μαρτίου	6 Απριλίου	19 Απριλίου	4 Μαΐου	6 Μαΐου
3	3 Μαρτίου	7 Απριλίου	20 Απριλίου	5 Μαΐου	10 Μαΐου
4	4 Μαρτίου	8 Απριλίου	21 Απριλίου	6 Μαΐου	12 Μαΐου
5	4 Μαρτίου	9 Απριλίου	22 Απριλίου	7 Μαΐου	14 Μαΐου
6	8 Μαρτίου	12 Απριλίου	23 Απριλίου	10 Μαΐου	18 Μαΐου
7	9 Μαρτίου	13 Απριλίου	26 Απριλίου	11 Μαΐου	20 Μαΐου
8	10 Μαρτίου	14 Απριλίου	27 Απριλίου	12 Μαΐου	25 Μαΐου
9	11 Μαρτίου	15 Απριλίου	28 Απριλίου	13 Μαΐου	27 Μαΐου

10,20,30, 40,50	12 Μαρτίου	16 Απριλίου	29 Απριλίου	14 Μαΐου	31 Μαΐου
60,70,80, 90,00	15 Μαρτίου	19 Απριλίου	30 Απριλίου	17 Μαΐου	2 Ιουνίου
Χωρίς ΑΦΜ	15 Μαρτίου	19 Απριλίου	30 Απριλίου	17 Μαΐου	2 Ιουνίου

Η δήλωση υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.) προσωπικώς από το φορολογούμενο ή από πρόσωπο ειδικά εξουσιοδοτημένο γι' αυτό ή στέλνεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή ή υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου ή και μέσω των λογιστικών γραφείων.

Η δήλωση πρέπει να υποβληθεί στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας που βρίσκεται η κατοικία του φορολογουμένου. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος ασκεί ατομικά, εμπορική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα θα υποβληθεί στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., της περιφέρειας που βρίσκεται η έδρα της κύριας επιχείρησης ή του κύριου επαγγέλματός του κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης.

Αν η φορολογική δήλωση θα υποβληθεί με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω διαδικτύου τότε ο φορολογούμενος θα πρέπει να αποταθεί στη γενική γραμματεία πληροφοριακών συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.gsis.gr ή www.taxisnet.gr για οδηγίες ως προς την υποβολή της δήλωσης. Αφού γίνει η εγγραφή με συμπλήρωση αίτησης στη πιο πάνω διεύθυνση ο φορολογούμενος λαμβάνει απάντηση μέσω του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου για τη λήψη της εγγραφής του, καθώς και για τον προσωπικό κωδικό που θα λάβει για πρόσβαση στο σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων. Ωστόσο, για να δοθεί ο προσωπικός κωδικός πρόσβασης πρέπει η ηλεκτρονική αίτηση του ενδιαφερόμενου να υποβληθεί στην πιο πάνω

ηλεκτρονική διεύθυνση τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες μέρες πριν από την υποβολή της δήλωσης. Όσοι έχουν ξανακάνει την υποβολή δήλωσης τους ηλεκτρονικά στο παρελθόν έχουν ήδη τον κωδικό πρόσβασής τους οπότε δεν χρειάζεται να κάνουν τη πιο πάνω διαδικασία.

Για τα εισοδήματα του 2011 και στο εξής η δήλωση φόρου εισοδήματος υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά. Με υπουργική απόφαση ορίζεται η μορφή της ηλεκτρονικής δήλωσης και οι εναλλακτικές δυνατότητες για την συμπλήρωση και υποβολή της (απευθείας δηλαδή μέσω φοροτεχνικών γραφείων ή μέσω του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών Κ.Ε.Π.).

Οι φορολογούμενοι υποχρεούνται να ενημερώσουν εγγράφως το τμήμα Μητρώου της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας ή του τόπου άσκησης του επαγγέλματος τους για κάθε αλλαγή διεύθυνσης με την υποβολή του σχετικού εντύπου. Η δήλωση πρέπει να υποβληθεί στη Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια κατά την ημερομηνία που υποβάλλεται η δήλωση. Το ίδιο ισχύει και όταν η δήλωση είναι εκπρόθεσμη.

Όταν τα πρόσωπα που ασκούν ατομικά επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα αλλάξουν επαγγελματική εγκατάσταση, η φορολογική δήλωση πρέπει να υποβληθεί στη Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια κατά την ημερομηνία που υποβάλλεται η δήλωση. Δεν θα ληφθεί υπόψη ο τόπος που ασκήθηκε η δραστηριότητα ακόμη και όταν η αλλαγή διεύθυνσης έγινε μετά τις 31 Δεκεμβρίου.

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος του επαγγελματία υπογράφεται υποχρεωτικά από το λογιστή του όταν τηρούνται βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας και κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο έχουν πραγματοποιηθεί ακαθάριστα έσοδα πάνω από 300.000 ευρώ αν πρόκειται για μεικτή ή εμπορική επιχείρηση και πάνω από 150.000 ευρώ αν πρόκειται για εμπορική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή ελεύθερος επαγγελματίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο
ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Οι κλίμακες υπολογισμού του φόρου σύμφωνα με τον Ν.3842/2010 είναι:

<u>ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ</u>				
ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ	ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΥ
12.000 €	0	0	12.000 €	0
4.000 €	18	720 €	16.000 €	720 €
6.000 €	24	1.440 €	22.000 €	2.160 €
4.000 €	26	1.040 €	26.000 €	3.200 €
6.000 €	32	1.920 €	32.000 €	5.120 €
8.000 €	36	2.880 €	40.000 €	8.000 €
20.000 €	38	7.600 €	60.000 €	15.600 €
40.000 €	40	16.000 €	100.000 €	31.600 €
Υπερβάλλον	45			

Το αφορολόγητο ποσό των 12.000 € εκπίπτει εφόσον ο φορολογούμενος προσκομίσει αποδείξεις για αγορά αγαθών και υπηρεσιών που πραγματοποιεί ο ίδιος ή η σύζυγός του και τα τέκνα του.

Για εισόδημα μέχρι 6.000 € δεν χρειάζεται να προσκομίσει αποδείξεις. Για εισόδημα από 6.001 € και μέχρι 12.000 € χρειάζεται αποδείξεις 10 % του εισοδήματός του. Από 12.000 € και πάνω απαιτείται το 30 % του εισοδήματός του σε αποδείξεις.

Το πρώτο κλιμάκιο της κλίμακας φορολογίας αυξάνεται κατά 1.500 € για το πρώτο παιδί, κατά 1.500 € για το δεύτερο παιδί, κατά 8.500 € για το τρίτο παιδί και κατά 2.000 € για κάθε ένα παιδί πέρα του τρίτου.

Εκπτώσεις Δαπανών – Μειώσεις από το συνολικό εισόδημα

Το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση την αντίστοιχη πιο πάνω κλίμακα, μειώνεται στη συνέχεια με τα εξής ποσά :

1. Μειώνεται ο φόρος που προκύπτει από την κλίμακα, για νοσήλια νοσοκομειακής περίθαλψης κατά το ποσό το ανώτερο μέχρι 6.000 ευρώ (νοσοκομειακές δαπάνες μέχρι $30.000 \times 20\% = 6.000$ ευρώ).

2. Μειώνεται ο φόρος συνολικά και για τους συζύγους το ανώτερο μέχρι 240 ευρώ, για τα ενοίκια κύριας κατοικίας, με βάση την αρχική δήλωση και εφόσον φυσικά τα ενοίκια αυτά δηλώθηκαν στην αρχική δήλωση. Επίσης λόγω ενοικίων που καταβάλλονται για κάθε παιδί που σπουδάζει χωριστά, μειώνεται ο φόρος συνολικά και για τους δύο συζύγους μέχρι 240 ευρώ το ανώτερο, εφόσον τα ενοίκια αυτά δηλώθηκαν στην αρχική δήλωση.

3. Μειώνεται ο φόρος, για δίδακτρα σε φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα το ανώτερο μέχρι 240 ευρώ για τον ίδιο και για κάθε παιδί, εφόσον τα δίδακτρα αυτά έχουν περιληφθεί στην αρχική δήλωση και όχι σε τροποποιητικές ή συμπληρωματικές δηλώσεις.

4. Μειώνεται ο φόρος, για τους τόκους δανείων μέχρι 200.000 ευρώ που έχουν συναφθεί μέχρι από 1.1.03 και μετά και αναλογούν στην αγορά α' κατοικίας μέχρι 120 τμ..

5. Μειώνεται ο φόρος, με το ποσοστό 20% πάνω στο ποσό της διατροφής που επιδικάστηκε ή συμφωνήθηκε με συμβόλαιο και μέχρι ποσό διατροφής 3.000 ευρώ, δηλαδή με ανώτερο ποσό μείωσης του φόρου μέχρι 600 ευρώ ($3.000 \times 20\% = 600$ ευρώ).

6. Μειώνεται ο φόρος, λόγω κατοικίας του συζύγου ή της συζύγου σε παραμεθόριες περιοχές, κατά 60 ευρώ για κάθε ανήλικο τέκνο του φορολογούμενου.

	Υπόχρεου	Της συζύγου
Μείον: α) Ενοίκια που καταβλήθηκαν για μίσθωση γεωργικής γης _____	335	336
β) Αξία καινούργιου πάγιου εξοπλισμού 20% _____ x 25% ή 50% _____	337	338
γ) Για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 1.500 ή 3.000 ευρώ αν πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις ή 2.250(ή 1.875)ή 4.500(ή 3.750) ευρώ, αντίστοιχα, αν είναι νέοι αγρότες _____	339	340
6. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης _____	465	466
7. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης _____	467	468
8. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση γεωργικής επιχείρησης _____	475	476
9. Καθαρά κέρδη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέχρι 100 kw _____	479	480
10. Καθαρά κέρδη από αγροτουριστική μονάδα μέχρι 10 δωμάτια _____	481	482
Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
1. Καθαρά κέρδη από ατομική επιχείρηση (εκτός περιπτώ. 4) _____	491	492
2. Επιχειρηματική αμοιβή από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή κοινωνία κληρονομικού δικαίου _____	493	494
3. Καθαρά κέρδη από Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Κοινωνία κτλ. μη υπαγόμενες στο άρθρο 10 Κ.Φ.Ε. _____	495	496
4. Υπερήλυμα από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης _____	497	498
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομική επιχείρηση (εκτός περιπτώ. 4) _____	413	414
6. Ζημιές προηγούμενων οικονομικών ετών από ατομική επιχείρηση _____	415	416
7. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική επιχείρηση _____	425	426
Δ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ		
1. Καθαρό εισόδημα από ατομικό επάγγελμα _____	501	502
2. Καθαρές αμοιβές ελεγκτή Α.Ε., διατηρητή, εκτελεστή διαθήκης κτλ. _____	503	504
3. Ποσό διατροφής που έχει εισπραχθεί από σύζυγο (εκτός των παιδιών) _____	505	508
4. Εισόδημα που δεν εντάσσεται σε άλλη περίπτωση, του πίν. 4 _____	507	508
5. Ζημιά του ίδιου οικονομικού έτους από ατομικό επάγγελμα _____	511	512
6. Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος _____	517	518
Ε. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ		
1. Ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση:		
α) κατοικιών _____	103	104
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κινήμων ή θεάτρων κτλ. _____	121	122
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ. _____	105	106
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών _____	107	108
ε) βιομηχανοστασίων, εμπορικών κέντρων που επέλεξαν υπαγωγή σε ΦΠΑ _____	109	110
στ) γαιών _____	101	102
ζ) γαιών με βάση το αντικειμενικό σύστημα _____	909	910
2. α) Ακαθάριστο εισόδημα από υπεκμίσθωση ακινήτων _____	111	112
β) Στην περίπτωση αυτή, ποσό ενοίκιο έχετε καταβάλει _____	113	114
3. Ακαθάριστο εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση = δωρεάν χρήση:		
α) κατοικιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) _____	129	130
β) Ξενοδοχείων, κλινικών, σχολείων, αιθουσών κινηματογράφων ή θεάτρων κτλ. _____	143	144
γ) καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών κτλ. _____	145	146
δ) γηπέδων, χώρων τοποθέτησης επιγραφών _____	147	148
ε) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) _____	141	142
στ) γαιών (μόνο δωρεάν παραχώρηση) με βάση το αντικειμενικό σύστημα _____	701	702
4. Ακαθάριστο εισόδημα οικοδομών: α) σε έδαφος του εκμισθωτή _____	123	124
β) σε έδαφος του παρέχοντος δωρεάν τη χρήση _____	125	126
5. α) Δαπάνες για ασφάλιστρα, δικαστ. δαπάνη, αμοιβές δικηγόρων (περ. 1α, 1β, 1γ, 1ε, 3α, 3β, 3γ) _____	151	152
β) Αποζημίωση καταβληθείσα με νόμο στο μισθωτή κατά τη λύση επαγγελματικής μίσθωσης _____	163	164
γ) Ακαθάριστο εισόδημα από την εκμίσθωση του ακινήτου της περίπτωσης 5β _____	165	166
δ) Λοιπές περιπτώσεις δαπανών άρθρου 23 ΚΦΕ (γαίες κτλ.) _____	159	160
6. Ακαθάριστο εισόδημα κατοικιών επιφάνειας πάνω από 300 τ.μ. καθεμιά (περ. 1α, 2α και 3α) _____	175	176
7. Ακαθάριστο εισόδημα ανακατασκευασμένων διατηρητέων (περ. 1α, 1β, 3α και 3β) _____	131	132
8. Ακαθάριστο εισόδημα ανακατασκευασμένων διατηρητέων (περ. 1γ, 1ε και 3γ) _____	133	134
9. Ακαθάριστο εισόδημα για το οποίο δε βεβαιώνεται χαρτόσημο εκτός από την περίπτωση 1ε _____	741	742
ΣΤ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ		
Καθαρό εισόδημα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής προέλευσης _____	291	292
Ζ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ		
1. Καθαρό ποσό από μισθούς κτλ. αλλοδαπής προέλευσης _____	389	390
2. Καθαρό ποσό από συντάξεις κτλ. αλλοδαπής προέλευσης _____	391	392
3. Καθαρά κέρδη από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρική) στην αλλοδαπή _____	463	464
4. Ζημιές από γεωργικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρική) στην αλλοδαπή _____	471	472
5. Καθαρά κέρδη από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρική) στην αλλοδαπή _____	411	412
6. Ζημιές από εμπορικές επιχειρήσεις (ατομική, εταιρική) στην αλλοδαπή _____	421	422
7. Καθαρά κέρδη από ελεύθερο επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή _____	509	510
8. Ζημιές από ελεύθερο επάγγελμα (ατομικά, εταιρικά) στην αλλοδαπή _____	513	514
9. Εισοδήματα από κινητές αξίες αλλοδαπής προέλευσης που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις _____	295	296
10. Ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή _____	171	172
11. Καθαρό εισόδημα της περίπτωσης 10 _____	173	174
12. Ακαθάριστο εισόδημα της περίπτωσης 10 από κατοικίες με επιφάνεια πάνω από 300 τ.μ. η καθεμιά _____	395	396

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΑΦΜ

Ε1
ΣΕΛ 2/4

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ										Υπόχρεου		Της συζύγου				
1. Ετήσια αντικειμενική δαπάνη θραύσεως με βάση: α) Την ετήσια αντικειμενική δαπάνη για ιδιοκατοικημένη ή μισθούμενη ή δωρεάν παραχωρούμενη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.																
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ																
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ - ΟΔΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ																
Ε. ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	203	240								211	212	213	214	215	216	
	ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	1												
Β. ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ	207	241								218	219	220	221	222	223	
	ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	1												
Γ. ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ	209	242								225	226	227	228	229	230	
	ΝΑΙ	1	ΝΑΙ	1												
β) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για λοιπές δευτερεύουσες κατοικίες										707					708	
γ) τα επιβατικά αυτο/τα Ι.Χ., Μ.Χ., (μονοκίνητες, αποκικής-εταιρικής επιχείρησης, κοινωνικών και κοινοπραξιών)																
Α/Α	Ονοματεπώνυμο κυρίου Ε.Ι.Χ., Μ.Χ.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΩΣ	Κ.Φ.	Μήνες κυκλοφορίας	Ποσοστό ανόδου %	Ετος γράφτης εκτίμησης									
		Γράμματα	Αριθμός	Κ.Φ. κατά %	Μήνες κυκλοφορίας	Ποσοστό ανόδου %	Ετος γράφτης εκτίμησης									
1	750							851						852		
2	751							853						854		
3	752							855						856		
4	753							857						858		
δ) τα σκάφη αναψυχής Ι.Χ. (οικογένειας κτλ.)																
	Όνομα σκάφους	Αριθμός και λιμάνι γκολφίου	Χώρα	Μηνιαίο κόστος μίσθωσης	Μήνες κυκλοφορίας	Ποσοστό ανόδου %	Ετος γράφτης εκτίμησης									
								747						748		
								749						750		
ε) τις αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής										751					752	
ε) τα αεροσκάφη, ελικόπτερα Ι.Χ. και ανεμόπτερα										753					754	
	Στοιχεία εναέριας και ναυτιλιακής	Τύπος	Αριθμός αεροσκάφους	Αεροπορικός κλάδος	Μήνες κυκλοφορίας	Ποσοστό ανόδου %	Ετος γράφτης εκτίμησης									
								755						756		
στ) τις δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες)																
	Επιπελά (τηλ. μέτρο)	Ποσοστό ανόδου % επί κόστους	Επιπελά (τηλ. μέτρο)	Ποσοστό ανόδου % επί κόστους				765						766		
								767						768		
ζ) Γράψτε την αντικειμενική δαπάνη για διδάκτρα σε σχολεία										769					770	
η) Γράψτε την αντικειμενική δαπάνη για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτο/των και δασκάλους										771					772	
2. Από τη δαπάνη που καταβάλατε:																
α) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίκυκλων κτλ. σιδημασίων										719					720	
β) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων αναψυχής κτλ., σκαφών αναψυχής και αεροσκαφών										721					722	
γ) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 10,000 €										723					724	
δ) για την αγορά ακινήτων ή για τη χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτών										725					726	
ε) για την ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενών κολύμβησης										727					728	
στ) για δωρεές ή γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών (εκτός προς το Δημόσιο, κτλ.)										729					730	
ζ) για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων κτλ.										731					732	
ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ																
1. Καθαρό εισόδημα που δεν υπήρχε την 1-1-2011										655					656	
2. Ποσό ετήσιας δαπάνης που δεν υπήρχε την 1-1-2011										658					659	
3. Εισοδήματα που αποκλήσατε το 2010, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο, φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε., ΕΠΕ, κτλ.										659					660	
4. Επίδομα ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ.										661					662	
5. Καθαρά κέρδη από εταιρίες κτλ. που φορολογήθηκαν με το άρθρο 10 Κ.Φ.Ε.										431					432	
6. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα της περ. 3 και στα καθαρά κέρδη της περ. 5										483					484	
7. Καθαρό ποσό επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ)										305					306	
8. Αγροτικές ενισχύσεις (επιδοτ., αποζημ., οικονομισμ., κτλ.) εκτός αυτών επί της παραγωγής										477					478	
9. Ενοίκιο εγκατάστασης ατομικής επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος																
	Ονοματεπώνυμο ή Επωνυμία εγκαθίστη	Κ.Φ.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Επιπλέον σε %				793						794		
								795						796		
10. Ενοίκιο ακινήτων εκτός από κύρια κατοικία, κατοικία παιδιών που σπουδάζουν και περίπτ. 9										417					418	
11. Χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, εισαγωγή χρηματικών κεφαλαίων αλλοδαπής, δάνεια, δωρεές κτλ.										781					782	
12. Επαναπατριζόμενα κεφάλαια (άρθρο 18 ν.3942/10)										783					784	
13. Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλάσσόταν από το φόρο										787					788	
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Ή ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ																
1. Δαπάνη αγοράς αγαθών και παροχής υπηρεσιών (παρ. 1 άρθρο 9 Κ.Φ.Ε.)										049					050	
2. Εξοδα ιατρ. Περιθαλψής-Στο εξωτερικό 043										044					045	
3. Εξοδα νοσοκ. Περιθαλψής-Στο εξωτερικό 045										046					047	
4. Δαπάνη δικηγόρου										041					042	
5. Υποχρεωτικές εισφορές σε ταμεία ασφάλισης (Ο.Α.Ε.Ε. κτλ.)										053					054	
6. Δωρεές ιατρικών μηχανημάτων κτλ., σε νοσοκομεία κτλ.										057					058	

* Συμπληρώνεται στον η Τ.Σ. είναι από 2,000 € και άνω

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΑΦΜ

Ε1

ΣΕΛ 3/4

		Υπόχρεου	Της συζύγου				
7. Διερείς χρηματούχων στο δημόσιο κτλ. Στο εξωτερικό	031	082	Και συνολικά				
8. Πολιτισμικές χορηγίες του ν.3525/2007: α) μέχρι 22/4/2010	033	034					
β) από 23/4/2010 έως 31/12/2010	035	036					
9. Δεδουλευμένοι τόκοι που καταβλήθηκαν για στεγαστικά δάνεια απόκτησης πρώτης κατοικίας και αναστήλωσης κτλ. διατηρητέων κτιρίων:							
α) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν μέχρι 31/12/1999	063	064					
β) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2000 και μέχρι 31/12/2009	065	066	Ετήσιος σε τ€ 071				
γ) Για συμβάσεις δανείων που συνάφθηκαν από 1/1/2000 και μετά	065	066	Ετήσιος σε τ€ 077				
δ) Συνολικό ποσό δανείων της προηγούμενης περιπτώ. γ.	069	070					
10. Ενοίκιο που πληρώσατε για κύρια κατοικία της οικογένειάς:							
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή	Κ.Α.				
	091	091	097				
	092	092	098				
	093	093	099				
11. Ενοίκιο που πληρώσατε για κατοικία παιδιών της οικογένειάς που σπουδάζουν στο εσωτερικό:							
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία εκμισθωτή	Κ.Α.	Α.Φ.Μ. εκμισθωτή					
	804		817				
	805		818				
	806		821				
	807		823				
12. Ποσό ασφαλίσεων για ασφάλιση ζωής, προσωπικών ατυχημάτων, ασθένειας	073	074					
13. Ποσό διατροφής που κατέβαλε ο ένας σύζυγος στον άλλον	089	090					
14. Δαπάνη για αλλαγή εγκατάστασης καυσίμου ή για εγκαθ. φυσ. αερίου, θερμομόνωσης κ.τ.λ.	087	088					
15. Δίδακτρα φροντιστηρίων εκπαιδευτικών μαθημάτων κτλ: α) Για τον υπόχρεο και τη σύζυγο	079	080					
β) Για κάθε παιδί τους χωριστά	081	082	083				
16. Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που αγοράστηκαν μέσα στο 2007	067	068					
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ							
1. Φόροι 4%, 10%, που προκαταβλήθηκαν (άρθρο 52 Κ.Φ.Ε.)	901	902					
2. Φόροι 1%, 4%, 8%, 15% και 20% που παρακρατήθηκαν (άρθρο 55 Κ.Φ.Ε.)	603	604					
3. Φόροι 20% και 10% (άρθ. 58 Κ.Φ.Ε.) και 15% (παρ. 3 άρθρ. 7 ν. 2753/1999) που παρακρατήθηκαν	605	606					
4. Φόρος που καταλογίστηκε για ωφέλεια από πώληση αυτοκινήτου επιχείρησης	607	608					
5. Φόρος που παρακρατήθηκε στις αμοιβές της περίπτωσης 4 του πίνακα 4Α	609	610					
6. Φόρος που καταβλήθηκε στο εξωτερικό	651	652					
7. Φόρος που παρακρατήθηκε στα εισοδήματα από τόκους δανείων κτλ. ημεδαπής (πίν. 4 ΣΤ)	293	294					
8. Φόρος που αναλογεί στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώσεις 1, 2 και 3 του πίνακα 4Α)	313	314					
9. Φόρος που παρακρατήθηκε στους μισθούς, συντάξεις (περιπτώσεις 1, 2 και 3 του πίν. 4Α)	315	316					
10. Φόρος που καταβλήθηκε για λιανοπωλητές (παράγραφοι 7 και 8 άρθρ. 33 Κ.Φ.Ε.)	653	654					
11. Φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα στα εισοδήματα από τόκους κτλ/περ.9 του πίν.4Ζ)	297	298					
12. Φόρος που καταβλήθηκε για άλλη εμπορική αξία ακινήτου των περ.1β έως 1ζ του πίν. 4Ε	127	128					
ΠΙΝΑΚΑΣ 9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΙΚΟΥΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΒΑΡΥΝΟΥΝ							
1. Ανήλικα παιδιά που γεννήθηκαν από 1/1/1992 έως 31/12/2010 ή από 1/1/1995 και αποβίβουν σε αντικαταστάσεις σπουδών, κτήσεις και άγρια παιδιά που είναι άγρια κτηνοτροφικά στην κατοικία τους που ΟΑΕΔ, Παθία ανήλικα, διαβουλεύση ή σε κατάσταση χρεώσε με αναστήρα 67% και πάνα, καθώς και ανήλικα παιδιά που υπηρετούν σε στρατιωτική θέση, ανεξάρτητα από ηλικία.	2. α) Ανήλικος των συζύγων (γονείς, παππούδες κτλ.) β) Ανήλικος συγγενείς μέχρι τον 3ο βαθμό, ορφανοί από πατέρα και μητέρα γ) Ανήλικα ανήλικα ή χήροι ή διαζευγμένοι αδελφοί και αδελφές, με αναστήρα 67% και πάνα.						
Όνομα	Έτος γέννησης	Σχολή ή σχολείο φοίτησης	Όνοματεπώνυμο	Κ.Α.	Α.Φ.Μ.	Με Υπόχρεο	Με Σύζυγο
				831			
				832			
				833			
				834			
ΠΙΝΑΚΑΣ 10. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΚΕΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (συμπληρώνεται από την υπηρεσία)							
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος από το προηγούμενο οικον. έτος	901	902					
Εισφορά Ο.Γ.Α. φόρου εισοδήματος οικον. έτους 2010	903	904					
341	342	745	746				
985	986	743	744				
987	988	323	324				
989	990	399	400				
989	990	399	400				
ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Αν προκύψει συμπληρωμένο ποσό να κατατεθεί στον ακόλουθο λογαριασμό μου (γράφω τον τίτλο, τον κωδικό τράπεζας και τον αριθμό λογαριασμού):							
ΤΡΑΠΕΖΑ	ΚΩΔ.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	IBAN				
Το στοιχείο των φορολογούμενων είναι απόρρητο. Διαπερνάται από το Υπουργείο Οικονομικών σε αρχείο, που υπάρχει στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λειτουργεί σύμφωνα με το ν.2472/1997 και τις ειδικές μεθόδους των φορολογικών νόμων. Κάθε φορολογούμενος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία που τον αφορούν.							
Ο ΕΛΕΓΧΑΣ	Παραγραφή παραλαβής:	2011	Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ	2011			
	Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ		Επωνυμία:	Αρμότιος Δ.Α.Υ.:		Ο ΔΗΛΩΝ	Η ΔΗΜΟΥΣΙΑ
			Όνομα:	Αρ. Μητρώ. Δ.Δ. δικ. επαγγελ.:			
			Δ/ση:	Κατηγορία Δόξης:			
			Α.Φ.Μ.:				

Ε2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2011
 Εισοδήματα από 1/1 έως 31/12/2010

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ
 'Η ΕΠΙΘΥΜΙΑ
 Α.Φ.Μ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ (ΦΥΣΙΚΟΥ Ή ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ)
 ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΘΕΣΗ ΧΡΗΣΗ ΕΙΔΟΣ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΔΙΚΑΣΤΗ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΔ/ΣΜΩ (%)			ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ ΣΤΟΝ ΥΠΟΧΡΕΟ						
	ΠΡΟΣΩΠΟ	ΠΡΟΣΩΠΟ	Ονοματεπώνυμο	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)	ΑΠΟ	ΕΩΣ	ΜΗΝΕΣ (αριθ.)	Κατοικήσιμων Αποφικτων Αποφικτων κτλ.	Κατοικήσιμων Αποφικτων Αποφικτων κτλ.					
1					8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														
31														
32														
33														
34														
35														
36														
37														
38														
39														
40														
41														
42														
43														
44														
45														
46														
47														
48														
49														
50														
51														
52														
53														
54														
55														
56														
57														
58														
59														
60														
61														
62														
63														
64														
65														
66														
67														
68														
69														
70														
71														
72														
73														
74														
75														
76														
77														
78														
79														
80														
81														
82														
83														
84														
85														
86														
87														
88														
89														
90														
91														
92														
93														
94														
95														
96														
97														
98														
99														
100														

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το έσοδο αυτό υποβάλλεται σε ένα (1) αντίστοιχο, για τα αέθια που είναι ημετέλη ή αποκρίτηκαν ή μεταβιβάστηκαν μέσα στο 2010, πράξει να συμπεριλάβει ο πινάκας της πτωσ αλλδας, Οδηγίες συμπεριφοράς αυτού του εντύπου βλάτε στην πτωσ αλλδα.

Ο ΔΗΛΩΣΗΝ
 Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ
 ΑΕΡΟΪΣΜΑ
 2011

(Υποβιβάεται ότι η απόκρυψη ή η παροχή ανακριβών εσοκτων τιμαρτίων από το νόμο).
 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΑΦΜ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΕΤΡΑΜΕΛΟΥΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Δεδομένα του παραδείγματος (για τη δήλωση της χρήσης 2010 (οικον. έτος 2011))

Στοιχεία φορολογούμενου:

Όνοματεπώνυμο: Καραπάλης Χρήστος του Αντωνίου, ΑΤ. Χ.986743, επάγγελμα τραπεζικός υπάλληλος, διεύθυνση οικίας Εγνατίας 140 Θεσσαλονίκη, Α.Φ.Μ. 087346742.

Στοιχεία της συζύγου:

Όνοματεπώνυμο: Σοφία Διαμάντη του Κωνσταντίνου, ΑΤ. Κ.365841, επάγγελμα ιδιωτική υπάλληλος, Α.Φ.Μ 047391240

Οικογενειακή κατάσταση:

Οι φορολογούμενοι έχουν δύο παιδιά την Άννα (έτος γέννησης 1993) και τον Αντώνη (έτος γέννησης 1995). Τα παιδιά δεν αποκτούν εισόδημα.

Η οικογένεια αυτή διαμένει στο ιδιόκτητο διαμέρισμα 120 τμ., 2^{ος} όροφος με αποθήκη 10 τμ. σύνολο 130 τμ. που είναι της συζύγου. Η τιμή ζώνης είναι 900 ευρώ, ο διορθωτικός συντελεστής 1,20 και ο συντελεστής παλαιότητας 0,75.

Ο σύζυγος κατέχει Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητο 1.200 κ.β. το οποίο αποκτήθηκε το 2009.

Εισοδήματα των συζύγων :

α) Του συζύγου :

- Από εκμίσθωση διαμερίσματος ως κατοικία στην Βέροια, επιφάνειας 65 τμ. από 01/01 έως 31/12, 2^{ος} όροφος στον Τ. Κατσαρό, Α.Φ.Μ. 081823471, λαμβάνει ως ακαθάριστο εισόδημα 300 ευρώ μηνιαίως.

- Καθαρό ετήσιο εισόδημα από μισθούς 18.200 ευρώ
(Ο αναλογούν Φ.Μ.Υ. είναι 708 €, παρακρατηθείς φόρος 697,38 €)

β) Της συζύγου :

Καθαρές αποδοχές από μισθωτές υπηρεσίες ευρώ στα οποία ο αναλογούν Φ.Μ.Υ. είναι 73,50 €, παρακρατηθείς φόρος 72,40 €.

Ετήσιες Συνολικές Δαπάνες Οικογένειας

- **Αυτοκίνητο** : 3.100 € ετήσια δαπάνη
Ανάλυση :
 - ✓ Service αυτοκινήτου : 400 €
 - ✓ Ασφάλεια αυτοκινήτου : 730 €
 - ✓ Βενζίνη : 1.920 € ετησίως
- **ΔΕΗ** : 690 € ετησίως
- **Επικοινωνίες** : 1.140 € ετησίως
- **Κοινόχρηστα:** 650 €
- **Πετρέλαιο Θέρμανσης** : 1.750 €
- **Μικροεπισκευές** : 410 €
- **Είδη οικιακής χρήσης** : 1.380 €
- **Φροντιστήρια** : 3.030 €
- **Καπνικά** : 1.200 €

- Ένδυση & Υπόδηση : 2.588 €
- Είδη Διατροφής : 6.600 €
- Ιατρική Περίθαλψη : 380 €
- Νοσοκομειακή Περίθαλψη : 450 €
- Διασκέδαση & Πολιτισμός : 1.639 €
*Από αυτά τα 325 € αφορούν δαπάνες για εστιατόρια, κέντρα διασκέδασης και ταβέρνες
- Διάφορες Υπηρεσίες : 560 €
- Ασφάλιστρα Ζωής : 930 €
- Στεγαστικό Δάνειο : 3.390 €

Θεωρούμε ότι οι δύο φορολογούμενοι έχουν συγκεντρώσει το απαραίτητο ύψος των αποδείξεων που χρειάζεται για να ισχύει το αφορολόγητο των 12.000 ευρώ.

Συγκεκριμένα :

Ο σύζυγος με συνολικό εισόδημα 21.800 € πρέπει να προσκομίσει το 10% των πρώτων 12.000 ευρώ του εισοδήματός του σε αποδείξεις, δηλαδή 1.200 ευρώ, και για το υπολειπόμενο μέρος του εισοδήματός του (9.800 ευρώ) το 30% αυτού, δηλαδή 2.940 ευρώ.

Αντίστοιχα, η σύζυγος έχει συνολικό εισόδημα 12.600 ευρώ , για τα οποία 12.000 ευρώ απαιτούνται 1.200 ευρώ σε αποδείξεις και για τα υπόλοιπα 600 ευρώ από το εισόδημά της, αποδείξεις ύψους 180 ευρώ.

Συνολικά το άθροισμα των αποδείξεων που συγκεντρώνουν οι δύο φορολογούμενοι είναι 5.520 ευρώ.

7.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΖΥΓΟ

1. Συνολικό Δηλούμενο Εισόδημα : 21.800 €

- ✓ Εισόδημα από Μισθωτές Υπηρεσίες : 18.200 €
- ✓ Εισόδημα από Εκμίσθωση Οικίας : 3.600 €

2. Συνολικό Καθαρό Εισόδημα : 21.620 €

Δηλούμενο Εισόδημα :	21.800 €
μείον Αποσβέσεις από εκμίσθωση οικίας (3.600 € × 5% = 180 €)	<u>- 180 €</u> 21.620 €

3. Διαφορά Τεκμηρίων : 0

Η Ετήσια Τεκμαρτή Δαπάνη για την κατοχή Ε.Ι.Χ αυτοκινήτου 1.200 κ.β είναι 3.000 €, η οποία καλύπτεται από το εισόδημά του, άρα η διαφορά τεκμηρίων είναι μηδέν.

4. Φορολογητέο Εισόδημα : 17.523,66 €

Καθαρό Εισόδημα :	21.620 €
μείον δαπάνες που μειώνουν το εισόδημα :	4.096,34 €

Δαπάνες που μειώνουν το εισόδημα

- ✓ Στεγαστικό Δάνειο : 3.390 €
- ✓ Ιατρικά Έξοδα : 380 €
- ✓ Δαπάνες με αποδείξεις: 326,34 €
4.096,34 €

Επιμερισμός Δαπανών με Αποδείξεις

Ως δαπάνες με αποδείξεις θεωρούνται οι Μικροεπισκευές(410€) , τα έξοδα για εστιατόρια, κέντρα διασκέδασης και ταβέρνες από την κατηγορία Διασκέδαση και Πολιτισμός (325€) και οι διάφορες Υπηρεσίες (560€).

Άρα, $1.295 \text{ €} \times 40\% = 518 \text{ €}$ το ποσό που εκπίπτει και επιμερίζεται στους 2 συζύγους ως εξής:

Φορολογούμενοι	Δηλωμένα Εισοδήματα	Ποσοστό	Εκπιπτόμενο Ποσό Δαπανών
Ο σύζυγος	21.800 €	63%	$518 \times 63\% = 326,34$
Η σύζυγος	12.600 €	37%	$518 \times 37\% = 191,66$
Σύνολο	34.400 €	100%	518

$$21.800 \text{ €} : 34.400 \text{ €} = 0,63 \text{ ή } 63\%$$

$$12.600 \text{ €} : 34.400 \text{ €} = 0,37 \text{ ή } 37\%$$

5. Αναλογούν Φόρος :

Φορολογική Κλίμακα Μισθωτών με 2 παιδιά

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φ.Σ.	Φόρος Κλιμακίου	Συνολικό Εισόδημα	Συνολικός Φόρος
15.000€	0%	0	15.000 €	0
1.000 €	18%	180 €	16.000 €	180 €
1.523,66 €	24%	365,68 €	17.523,66 €	545,68 €

Δαπάνες που μειώνουν το Φόρο : 476,28 €

✓ **Δίδακτρα Φροντιστηρίων :**

Η μείωση του φόρου λόγω φροντιστηρίων είναι 20% και μέχρι το ποσό των 240 € για κάθε παιδί.

Όμως : $3.030 \text{ €} \times 20 \% = 606 \text{ €}$

Άρα εμείς λαμβάνουμε ως μείωση του φόρου το ποσό των 480 € για τα 2 παιδιά.

Φορολογούμενοι	Δηλωμένα Εισοδήματα	Ποσοστό	Εκπιπτόμενο Ποσό Διδάκτρων
Ο σύζυγος	21.800 €	63%	$480 \times 63\% = 302,40$
Η σύζυγος	12.600 €	37%	$480 \times 37\% = 177,60$
Σύνολο	34.400 €	100%	480

✓ **Νοσοκομειακή Περίθαλψη**

Η μείωση του φόρου λόγω νοσοκομειακής περίθαλψης μπορεί να είναι μέχρι το ποσό των 6.000 € ($30.000 \text{ €} \times 20\% = 6.000 \text{ €}$).

Άρα $450 \text{ €} \times 20\% = 90 \text{ €}$ εκπίπτει για τους 2 συζύγους

Φορολογούμενοι	Δηλωμένα Εισοδήματα	Ποσοστό	Εκπιπτόμενο Ποσό Νοσοκ.Περίθαλψης
Ο σύζυγος	21.800 €	63%	$90 \times 63\% = 56,70$
Η σύζυγος	12.600 €	37%	$90 \times 37\% = 33,30$
Σύνολο	34.400 €	100%	90

✓ Ασφάλιστρα Ζωής

Η μείωση του φόρου λόγω φροντιστηρίων είναι 20% της δαπάνης.

Άρα $930 \text{ €} \times 20\% = 186 \text{ €}$

Φορολογούμενοι	Δηλωμένα Εισοδήματα	Ποσοστό	Εκπιπτόμενο Ποσό Ασφαλίσεων Ζωής
Ο σύζυγος	21.800 €	63%	$186 \times 63\% = 117,18$
Η σύζυγος	12.600 €	37%	$186 \times 37\% = 68,82$
Σύνολο	34.400 €	100%	186

Αναλογούν Φόρος Κλίμακας : 545,68 €
μείον Δαπάνες που μειώνουν το φόρο : 476,28 €
Αναλογούν Φόρος 69,40 €

6. Τελικός Αναλογούν

Αναλογούν φόρος : 69,40 €
μείον Παρακρατηθείς Φ.Μ.Υ. : 697,38 €
- 627,98 € πιστωτικό

7.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΖΥΓΟ

1. Συνολικό Δηλούμενο Εισόδημα : 12.600 €

✓ Εισόδημα από Μισθωτές Υπηρεσίες : 12.600 €

2. Συνολικό Καθαρό Εισόδημα : 12.600 €

3. Διαφορά Τεκμηρίων : 0

4. Φορολογητέο Εισόδημα : 12.408,34 €

Καθαρό Εισόδημα : 12.600 €

μείον δαπάνες που μειώνουν το εισόδημα : - 191,66 €

12.408,34 €

Δαπάνες που μειώνουν το εισόδημα

✓ Δαπάνες με αποδείξεις: 191,66 €

(Βλέπε τον πίνακα στο βήμα 4^ο στην εξαγωγή του φόρου του συζύγου)

5. Αναλογούν Φόρος :

Φορολογική Κλίμακα Μισθωτών

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φ.Σ.	Φόρος Κλιμακίου	Συνολικό Εισόδημα	Συνολικός Φόρος
12.000€	0%	0	12.000 €	0
408,34 €	18%	73,50	12.408,34 €	73,50 €

Δαπάνες που μειώνουν το Φόρο : 279,72 €

✓ **Δίδακτρα Φροντιστηρίων** : 177,60 €

Βλέπε πίνακα στο βήμα 5^ο στην εξαγωγή του φόρου του συζύγου

✓ **Νοσοκομειακή Περίθαλψη** : 33,30 €

Βλέπε τον πίνακα στο βήμα 5^ο στην εξαγωγή του φόρου του συζύγου

✓ **Ασφάλιστρα Ζωής** : 68,82 €

(Βλέπε τον πίνακα στο βήμα 5^ο στην εξαγωγή του φόρου του συζύγου)

Ο Αναλογούν Φόρος Κλίμακας που προκύπτει για τη σύζυγο είναι 73,50 € και οι Δαπάνες που μειώνουν το Φόρο της είναι 279,72 €.

Συνεπώς **Αναλογούν Φόρος = 0.**

6. Τελικός Αναλογούν

Αναλογούν φόρος : 0

Μείον Παρακρατηθείς Φ.Μ.Υ. : - 72,40 €

- 72,40 € πιστωτικό

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ

Συνολική Επιβάρυνση του Συζύγου : - 72,40 €

Συνολική Επιβάρυνση της Συζύγου : - 627,98 €

- 700,38 €

7.4 ΕΥΡΕΣΗ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΟΣΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΝ (ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΦΑΙΡΕΣΗΣ)

Ετήσιες Συνολικές Δαπάνες Οικογένειας

- **Αυτοκίνητο** : 3.100 € ετήσια δαπάνη

Ανάλυση :

- ✓ Service αυτοκινήτου 23% : 400 €

$$(23 : 123 = 0,1870)$$

$$400 € \times 0,1870 = 74,80 € \text{ (ΦΠΑ)}$$

- ✓ Ασφάλεια αυτοκινήτου (χωρίς ΦΠΑ) : 730 €

- ✓ Βενζίνη : 1.920 € ετησίως

Η τιμή της βενζίνης κατά μέσο όρο είναι 1,75 €/lit

Και έχουμε ότι το 63% της τιμής της βενζίνης αποτελείται από τον Ε.Φ.Κ. και το ΦΠΑ.

Άρα το 63% του 1,75 €/lit είναι 1,1025 €/lit και αυτό είναι το ποσό που εισπράττει το κράτος για κάθε λίτρο βενζίνης.

Συνεπώς, για τα 1.920 € έχουμε ποσό 1.209,60 € το οποίο εισπράττεται από το κράτος.

- **ΔΕΗ 13%** : 690 € ετησίως

$$(13 : 113 = 0,1150)$$

$$690 € \times 0,1150 = 79,35 € \text{ ΦΠΑ}$$

- **Επικοινωνίες 23%** : 1.140 € ετησίως

$$(23 : 123 = 0,1870)$$

$$1.140 € \times 0,1870 = 213,18 € \text{ ΦΠΑ}$$

- **Κοινόχρηστα (χωρίς Φ.Π.Α.)** : 650 €

- **Πετρέλαιο Θέρμανσης : 1.750 €**

- **Μικροεπισκευές 23% : 410 €**
 $410 \text{ €} \times 0,1870 = 76,67 \text{ € ΦΠΑ}$

- **Είδη οικιακής χρήσης 23 % : 1.380 €**
 $1.380 \text{ €} \times 0,1870 = 258,06 \text{ € ΦΠΑ}$

- **Φροντιστήρια (χωρίς Φ.Π.Α.) : 3.030 €**

- **Καπνικά 40% : 1.200 €**
 $(40 : 140 = 0,2857)$
 $1.200 \text{ €} \times 0,2857 = 342,84 \text{ € Φόρος}$

- **Ένδυση & Υπόδηση 23% : 2.588 €**
 $2.588 \text{ €} \times 0,1870 = 483,96 \text{ € Φόρος}$

- **Είδη Διατροφής 13% : 6.600 €**
 $6.600 \text{ €} \times 0,1150 = 759 \text{ € ΦΠΑ}$

- **Ιατρική Περίθαλψη : 380 €**

- **Νοσοκομειακή Περίθαλψη : 450 €**

- **Διασκέδαση & Πολιτισμός Μ.Ο. 15 % = 1.639 €**

¹Από αυτά τα 325 € αφορούν δαπάνες για εστιατόρια, κέντρα διασκέδασης και ταβέρνες

(15 : 115 = 0,1304)

1.639 € × 0,1304 = 213,73 €

- **Διάφορες Υπηρεσίες 23% : 560 €**

560 € × 0,1870 = 104,72 € ΦΠΑ

- **Ασφάλιστρα Ζωής (χωρίς Φ.Π.Α.) : 930 €**

- **Στεγαστικό Δάνειο : 3.390 €**

(χρεολύσιο : 3.000 €, τόκοι : 390 €)

Σημείωση

- ¹Από τις δαπάνες που αφορούν τις Μικροεπισκευές, την Διασκέδαση & Πολιτισμό (μόνο τα 325 € που αφορούν δαπάνες για εστιατόρια, κέντρα διασκέδασης και ταβέρνες) και τις Διάφορες Υπηρεσίες, εκπίπτει μόνο το 40% από το καθαρό εισόδημα.

- Στους υπολογισμούς των παραπάνω ποσών (Εύρεση καθαρού Ποσού Καταναλώσεων) υπάρχει μια απόκλιση της τάξης των δύο ποσοστιαίων μονάδων περίπου λόγω της μεταβολής που επήλθε στους συντελεστές του ΦΠΑ κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2010

11% \longrightarrow 13%

21% \longrightarrow 23%

Καθώς και από τον προσεγγιστικό συντελεστή 15% της κατηγορίας των δαπανών «Διασκέδαση και Πολιτισμός».

ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ = 29.887 €

στο οποίο εμπεριέχεται ΦΠΑ ποσού 3.815,91 €

Το ποσοστό που κατέχει ο ΦΠΑ στις Συνολικές Ετήσιες Δαπάνες είναι :
3.815,91 € : 29.887 € = 0,127 ή 12,7%

7.5 ΕΥΡΕΣΗ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

- **Αυτοκίνητο** : 3.100 € : 34.220 € = 0,090 ή 9%
- **ΔΕΗ** : 690 € : 34.220 € = 0,020 ή 2%
- **Επικοινωνίες** : 1.140 € : 34.220 € = 0,033 ή 3,3%
- **Κοινόχρηστα**: 650 € : 34.220 € = 0,018 ή 1,8%
- **Πετρέλαιο Θέρμανσης** : 1.750 € : 34.220 € = 0,051 ή 5,1%
- **Μικροεπισκευές** : 410 € : 34.220 € = 0,011 ή 1,1%
- **Είδη οικιακής χρήσης** : 1.380 € : 34.220 € = 0,040 ή 4%
- **Φροντιστήρια** : 3.030 € : 34.220 € = 0,088 ή 8,8%
- **Καπνικά** : 1.200 € : 34.220 € = 0,035 ή 3,5%
- **Ένδυση & Υπόδηση** : 2.588 € : 34.220 € = 0,075 ή 7,5%
- **Είδη Διατροφής** : 6.600 € : 34.220 € = 0,192 ή 19,2%

- **Ιατρική Περίθαλψη** : 380 € : 34.220 € = 0,011 ή 1,1%
- **Νοσοκομειακή Περίθαλψη** : 450 € : 34.220 € = 0,013 ή 1,3%
- **Διασκέδαση & Πολιτισμός** : 1.639 € : 34.220 € = 0,047 ή 4,7%
- **Διάφορες Υπηρεσίες** : 560 € : 34.220 € = 0,016 ή 1,6%
- **Ασφάλιστρα Ζωής** : 930 € : 34.220 € = 0,027 ή 2,7 %
- **Στεγαστικό Δάνειο** : 3.390 € : 34.220 € = 0,099 ή 9,9%

Αναλύοντας τα ποσοστά που κατέχουν οι δαπάνες της οικογένειας στο συνολικό εισόδημά της, παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών αφορά Είδη Διατροφής (19,2%), Ένδυση και Υπόδηση (7,5%), Έξοδα Αυτοκινήτου (9%), Φροντιστήρια (8,8%) και Στεγαστικό Δάνειο (9,9%).

Ακολουθούν οι δαπάνες που αφορούν το Πετρέλαιο Θέρμανσης (5,1%), Διασκέδαση και Πολιτισμός (4,7%), Είδη Οικιακής Χρήσης (4%), Καπνικά (3,5%), Επικοινωνίες (3,3%) και Ασφάλιστρα Ζωής (2,7%).

Το μικρότερο μέρος των δαπανών αφορά τη ΔΕΗ (2%), Κοινόχρηστα (1,8%) Διάφορες Υπηρεσίες (1,6%), Νοσοκομειακή Περίθαλψη (1,3%), Ιατρική Περίθαλψη και Μικροεπισκευές (1,1%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο **ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ**

8.1 Αποταμίευση

Για τους Έλληνες η αξία του θεσμού της αποταμίευσης ήταν πάντα ένα σημαντικό κομμάτι της οικονομικής τους πολιτικής, κάτι το οποίο ισχύει και σήμερα, δίνοντας όμως πολύ μεγαλύτερη σημασία αφού βρισκόμαστε σε μία περίοδο ιδιαίτερα δύσκολη για τα ελληνικά νοικοκυριά, λόγω των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης που πλήττει τις αγορές και έχει αναγκάσει τους πολίτες να αλλάξουν συνήθειες και τρόπο ζωής.

Η αποταμίευση αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο το οποίο βοηθάει στο να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι που απειλούν τον οικογενειακό προϋπολογισμό και εξασφαλίζει ίδιες συνθήκες διαβίωσης και στο μέλλον. Για τον πολίτη – καταναλωτή αποταμίευση είναι ο σχηματισμός χρηματικού αποθέματος για την αντιμετώπιση μελλοντικών απρόβλεπτων αναγκών. Αυτό σημαίνει ότι μέρος του τρέχοντος εισοδήματος δεν διατίθεται για την απόκτηση μόνο καταναλωτικών αγαθών, αλλά και την απόκτηση αγαθών επένδυσης είτε απευθείας σε παραγωγικούς σκοπούς.

Λόγω των σύγχρονων δεδομένων ζωής και με τις αυξημένες ανάγκες που καλείται να καλύψει μία ελληνική οικογένεια είναι λογικό να μπαίνει στην διαδικασία πρόβλεψης για τυχόν δαπάνες που θα προκύψουν μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα. Όπως για παράδειγμα οι μελλοντικές σπουδές των παιδιών τους ή κάποιο απρόσμενο πρόβλημα υγείας που θα επιβαρύνει την οικογένεια με έξοδα νοσηλείας.

Έτσι, ανάλογο με το εισόδημα που εισπράττει ετησίως και με τις αντίστοιχες ανάγκες που πρέπει να καλύψει η οικογένεια, προκύπτει και κάποιο Περιθώριο Αποταμίευσης, (εφόσον Συνολικό Εισόδημα > Ετήσιες Δαπάνες), το οποίο είναι ανάλογο του εισοδήματος των μελών της οικογένειας και αντιστρόφως ανάλογο των καταναλώσεών της.

8.2 ΕΥΡΕΣΗ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Το συνολικό Φ.Π.Α. βάση των καταναλώσεων που πραγματοποιήθηκαν από την οικογένεια κατά την διάρκεια του οικονομικού έτους, προστιθέμενο στο φόρο εισοδήματος που τους αναλογεί βάση το εισόδημά τους, μας δίνει την Συνολική Φορολογική Επιβάρυνση της οικογένειας.

Άρα , Συνολικό Ετήσιο Φ.Π.Α. : 3.815,91 €

+ Φόρος Εισοδήματος : - 700,38 €

Συνολική Φορολογική Επιβάρυνση : 3.115,53 €

Το ποσοστό φόρου που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα είναι ο λόγος της **Συνολικής Φορολογικής Επιβάρυνσης** προς το **Συνολικό Εισόδημα** των φορολογουμένων.

Δηλαδή, $3.115,53 \text{ €} : 34.220 \text{ €} = 0,091$ ή 9,1%

Αφαιρώντας, τώρα, τις ετήσιες καταναλώσεις (μαζί με τους φόρους) από το συνολικό εισόδημα των φορολογουμένων, προκύπτει το τυχόν περιθώριο αποταμίευσης που μπορεί να έχει η οικογένεια.

Συνολικό Καθαρό Εισόδημα : 34.220 €

- Συνολικές Ετήσιες Δαπάνες : 29.887 €

Περιθώριο Αποταμίευσης : 4.333 €

Το ποσοστό αποταμίευσης που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα είναι ο λόγος του **Περιθωρίου Αποταμίευσης** προς το **Συνολικό Εισόδημα** των φορολογουμένων.

Δηλαδή, $4.333 \text{ €} : 34.220 \text{ €} = 0,126$ ή 12,6%

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Καραγιάννης Ι. Δημήτριος, Φορολογικά – Φοροτεχνικά, Υπολογισμός του Φόρου Εισοδήματος, Παραδείγματα & Εφαρμογές στην Πράξη, 13^η Έκδοση.
2. Σημειώσεις Μαθήματος « Η Φορολογία των Άμεσων Φόρων» ΑΤΕΙ Πάτρας - ΣΔΟ - Τμήμα Λογιστικής, Κ. Μελισσαρόπουλος.
3. Παύλου Χρήστος-Γκούρλιας Ιωάννης, Φορολογική Δήλωση 2011- Φυσικά Πρόσωπα.
4. Ν. Σγουρινάκης, Β. Μιχελινάκης, Λ. Στεφανής ,Δηλώσεις Φυσικών Προσώπων 2011 ,ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
5. Ιστότοποι
 - ✓ www.taxheaven.gr
 - ✓ www.gsis.gr
 - ✓ www.forologika.gr
 - ✓ <http://issuu.com/taxgr/docs/pinfmy2010>
 - ✓ <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>